

Kanada Magyar Újság
 Kanada és az angol birodalom legelterjedtebb vasúti magyar lapja.
 Megjelenik: csütörtök
 Előfizetési ára évi \$3.00
 Kétfelhő országokban 3.60
 Szankcionáltság, bizalmasított és engedélyezett.
 Winnipeg, Man. 296 1/2 Main Street

Canadian Hungarian News
 Kanada Magyar Újság
 is the leading Hungarian Newspaper with the largest circulation in the British Empire.
 Issued every Thursday
 Subscription Price
 In Canada \$3.00
 In foreign countries \$3.60
 Office and printing plant
 296 1/2 Main Street
 Winnipeg Man.

EGYESITVE A KANADAI MAGYAR HIRLAPPAL

VOL. VII EVFOLYAM

WINNIPEG, MANITOBA, 1930. JANUÁR 16. CSÜTÖRTÖK

NO. 3. SZÁM

THE "HUNGARIAN DAY" IN LINDSAY

PROF. WATSON KIRKCONNELL, SPEAKER AT LUNCHEON OF ROTARY CLUB, GAVE AN INTERESTING REVIEW OF HUNGARY

Reprinted from "The Evening Post".

LINDSAY, Ontario, Dec. 31, 1929

An interesting talk on the history and literature of Hungary was given by Professor Watson Kirkconnell at the regular Rotary luncheon on New Year's eve. His father, Dr. T. A. Kirkconnell, principal of the Lindsay Collegiate Institute and a member of the Rotary Club, was addressing the Peterboro Rotary Club at the same time.

Professor Kirkconnell began his address by describing Hungary's position half-way up the winding Danube river as that of an apple through which a two-foot long worm had been trying to crawl but had been stuck in the middle.

Professor Kirkconnell has been making a careful study of the country preparatory to publishing a book of Hungarian literature, so was able to give a complete and exceedingly interesting story of its history from the time it was introduced to history in the Roman era until now. The region was conquered and colonized by Rome as the province of Pannonia and even today there are canals in use there that were built centuries ago by the Romans. The Magyars came from Asia to conquer the country in the last half of the ninth century and since then have been the predominating race there. Stephen the First, their "Alfred the Great," set up a civilization, accepted Christianity and made most of his people accept it.

Latin was the language of state until the 19th century. This was unfortunate, said the speaker, in that there was no native literature as all the educated people spoke and wrote Latin.

The Magyars passed a bill corresponding to the English Magna Charta in 1222 and this gave them a freedom for which they have fought ever since. In many ways the country was advanced more than other European countries. For instance witch-burning was abolished there in the 12th century while it continued to flourish in other countries. Professor Kirkconnell told the tale of the fight for freedom against other countries and how it would make great headway and then go back under the hordes of people invading it from other countries.

He spoke of the invasion by the Turks and of their keeping control for 150 years and burning all the collections of art and literature; of the Austrians gaining control, taking the Magyar's freedom from them, and then making the whole country take part in the great war; and of the country being divided since the war and the hardships caused by this. He said that Hungary has a legitimate grievance and is one of the smouldering fires in Europe today.

He discussed the Magyar language and spoke some of it briefly to give the Rotarians an idea of what it was like. Very little Magyar literature goes back more than 150 years but it is important all the same. The literature is best known for its poetry which chiefly concerns its suppressed nationalism. He read three poems, one of the war, one by an exile in Paris and one by a "disillusioned epicurean."

Professor Kirkconnell spoke of the 100,000 Hungarians living in Canada and said that most of them migrated here after the war because they found conditions intolerable with parts of their country run by aliens who wished to and tried to suppress their art, literature and all Magyarism. He said that the majority of Canada's Magyars are educated people with a great cultural tradition, and that his association with them had made him think that they were fine folk and gentlemen all.

Biztosítják a gazdákat rossz termés esetére?

A United Farmers of Canada legutóbbi Brandoni gyűlésén a három prérirtomány gazdáinak vezetői egyhangúlag elhatározták, hogy a legalaposabban fogják tanulmányozni a gazdák rossz termés esetére való biztosítását. A préri minden egyes gazdasági gócpontjáról összegyűlt delegátusok mind megegyeztek abban, hogy a farmerek jelenlegi közgazdasági berendezkedése egyáltalában nem biztosít számukra megélehetést, még abban az esetben sem ha például jégkár ellen be is biztosították termésüket.

Keresi a rendőrség a két munkásvezért

Port Arthur, Ontarióból jelentik, hogy a rendőrség ismét megindította a nyomozást Roswal és Voultinian munkásvezérek ügyében, akik még november folyamán titokzatos módon eltűntek. Az akkori nyomozás során kihallgatott tanúk vallomása alapján azt a benyomást szereztek a hatóságok, hogy a két union-szervező minden valószínűség szerint beszakadt az Onion tó vizébe, midőn a sztrájkoló fávágók akarták meglátni Barátikaik azonban a nyomozás újra felvételét kérték miután erős a gyanu, hogy haragosaik tették el őket láb alól.

MEGESKÜDÖTT AZ OLASZ TRÓNÖRÖKÖS

Január 8-án nagy napja volt az Örök városnak, amint Rómát nevezni szokták. Ekkor vezette ugyanis oltárhoz Humbert az olasz trón várományosa Maria Josét, a belga királyi pár egyetlen leányát. A tudósítók szerint a legöregebb római polgárok sem emlékeztek hasonló fényes ünnepségre, amelyen százerek vettek részt. Az új párt üdvözlő rengeteg tömegben kívül ezuttal találhatók egymásnak mindazon uralkodók, akik még szerepet játszanak az európai földabroszon.

Az új pár megélehetéséért nem kell senkinek sem aggódnia, miután a belga királykisasszony nem kevesebb, mint hat és félmillió dollár hozományt kapott, az olasz trónörökösnek pedig valóságos kis országot ér meg a birtoka, melyen most mézes-heteiket tartják.

MEGSZÜNIK A SPANYOL DIKTATURA?

Primo de Rivera spanyol diktátor legutóbb kijelentette, hogy hamarosan visszavonul a "békebeli" parlamenti államformát Spanyolországban, amely 1923 óta tudvaleg a képviselőház összehívása nélkül Rivera miniszterelnök személyes kormányzása alatt állott. Először állítványt előkészítik a választást, majd pedig fokozatosan bevezetik a demokratikus kormányzati rendszert, nehogy az egyszerűre való átalakítás ismét polgárháborúra vezetessen.

Mit tudnak a Griffinek rólunk?

A KANADAI MAGYARSÁG ELŐTT NAGY NÉPSZERŰSÉGNEK ÖRVENDŐ PROF. WATSON KIRKCONNELL, WINNIPEGI EGYETEMI TANÁR A GRIFFIN CLUB LEGUTÓBBI GYŰLÉSÉN MEGISMETELTE AZ ONTARIOI LINDSAY-BEN TARTOTT ELŐADÁSÁT — A MAGYAR TÖRTÉNELEM ÉS IRODALOM ISMERTETÉSE UTÁN AZ EURÓPAI BEKEKEREKŐTŐJENEK BÉLYEGEZTE TRIANONT A KANADAI MAGYAR ÚJSÁG NAGYÖMVELTSÉGO ANGOL MUFORDITOJA

Már mult számunkban megemlékeztünk arról a nagy hatású előadásról, melyet a magyar költészetnek egyik legteljesebb angol csodálója és fordítója tartott Ontariói Lindsay városának Rotary Clubjában. Jelen számunkban személyesen közöljük ismét egy kanadai lapjárunk jelentése alapján Prof. Kirkconnell keletkezett előadásának gondolatmenetét — és ugyanakkor örömmel jelentjük olvasóinknak, hogy a lelkes magyarbarát azóta már a winniepei Griffin Club meghívására tartott előadását is újra sikraszállott a magyar kultúra Kanadában való megismertetése és elterjesztése érdekében.

A befolyásos angol útleírók által a Griffin Club látogatott társaságának után általános figyelem követte az előadást. Watson, aki közel két óra hosszat tartó tárgyilagos előadása folyamán nem hagyott ki egyetlen mozzanatot sem a magyar történelemből, amelynek megismeretése fontos a kanadai közvélemény felvilágosítása céljából. A feszült érdeklődéssel hallgatott előadás során úgy mutatta be a magyar nép történelmének hol dicsőséges, hol szomorú századait, hogy nem a Griffin Club tagjai között egy adást, azután Domokos alkonzul, a winniepei konzulátus vezetője tartott egy fordulatokban gazdag beszédet, majd ság figyeimét az a történelmi tény, lapunk szerkesztője, Bácskai P. Béla hogy az angolokon kívül egyedül a magyarnak volt népképviselői alkotmányra már a tizenharmadik század adását a magyar ügy számára teljesen elején s hogy a ma már világszerte megnyert angol közönség előtt.

Különösen megragadta a hallgatók figyelmét az a történelmi tény, hogy az angolokon kívül egyedül a magyarnak volt népképviselői alkotmányra már a tizenharmadik század adását a magyar ügy számára teljesen elején s hogy a ma már világszerte megnyert angol közönség előtt.

Különösen megragadta a hallgatók figyelmét az a történelmi tény, hogy az angolokon kívül egyedül a magyarnak volt népképviselői alkotmányra már a tizenharmadik század adását a magyar ügy számára teljesen elején s hogy a ma már világszerte megnyert angol közönség előtt.

EGÉSZ KANADÁBAN HALLHATÓ LESZ V. GYÖRGY BESZÉDE

A JANUÁR 21-ÉN LONDONBAN ÖSSZEÜLŐ NEMZETKÖZI TENGERI LESZERELÉSI KONFERENCIÁT NYITJA MEG AZ ANGOL BIRDALOM FEJE — MILLIÓK FOGJÁK HALLGATNI GYÖRGY KIRÁLY BESZÉDÉT EGÉSZ ÉSZAKAMÉRIKÁBAN A MARCONI SZIKRATÁVIRÓ KÖZVETÍTÉSÉVEL

A legnagyobb kanadai rádióállomások megállapodást létesítettek a Marconi társasággal, hogy a Quebec tartománybeli Yamachiche szikratáviróállomás újra szét fogja szórni a londoni tengeri leszerelési konferencia szónokainak beszédét rádióhullámok alakjában, melyet azután Kanada legelrejtettebb zugában is hallhatnak az emberek. Külön érdekessége lesz január 21.-ének tehát, hogy a halálos betegségéből teljesen felépült V. György angol király megnyitó szónoklatát is hallhatják majd az érdeklődők, még pedig a keletkanadaiak este 6 órakor, viszont a nyugatabbra lakók mindenesetesen időközönként egy-egy órával hamarabb.

A tengeri leszerelési konferencia különben valószínűleg érdekes dolgok fognak történni, amennyiben az angolok például módosították eredetileg 70 kilométeres kör sugarú területet és most már ötvennel is bérik. A

KANADA TILTAKOZIK A FEGYVERES HATÁRELZÁRÁS ELLEN

A HATÁRŐRSÉG MEGSZIGORÍTOTT TERVÉT NEM TARTJA HELYESNEK AZ OTTAWAI KORMÁNY

A birodalmi kormány törvényhozási uton meg fog próbálni a kanadai itál Amerikába való kivitelének tiltásával, de semmi körülmények között nem fog az Egyesült Államokkal olyan szerződésre lépni, amely a nagy szomszédnak megengedné, hogy a határon 1000 géppuskával és kézi fegyverekkel ellátott 10,000 főtől többet tartson.

A négyezer mérföldes határon egy ilyen szeször hadsereg

Kinában 15,000 embert ölt meg a hideg

Egész Kanadaszerte arról panaszkodtak az emberek, hogy a kibírhatatlan a vártnál is hamarabb beköszöntött a tél. A hideg ellenére aránylag kevés ember szenvedett a hidegtől. Kinában például már sokan meghaltak a hideg miatt. A hideg ellenére aránylag kevés ember szenvedett a hidegtől. Kinában például már sokan meghaltak a hideg miatt.

A téli munkanélküliség és nem az ellenszenv akadályozza meg a bevándorlást

Forke volt bevándorlási miniszter a minap Brandonban igen érdekes beszédet tartott a United Farmers-nak. Mint a bevándorlási ügyeknek talán legalaposabb kanadai ismerője, rámutatott arra, hogy főleg a nagy hideg következtében minden télen rengeteg munkát marad kereset nélkül, minek következtében nem lehet annyi bevándorlót beengedni Kanadába, mint amennyit kedvezőbb körülmények között az ország fejlődése megkívánna.

Kimutatta Forke, hogy bár 1930 folyamán is csak a Kanadába érkezők egy negyedrészére lehet közép-európai alkalmakkal a magyarokról is, akik nem titkolják, hogy csakis azok válnak be mint Kanada értékes polgárai, akik a maguk keservesen megkeresett vagyonkijárából fedezték az utunk idején részletesen beszámolt a zási költségeket. A nagy kedvezményekkel behozott brit bevándorlók

LEGÚJABB HIREK

A MAGYAR JÓVÁTÉTEL KÉRDÉSÉBEN még mindig nincs döntés Hágában, amennyiben a német nemzeti bank elnökének állásfoglalása ismét megakasztotta a tárgyalások menetét. A győztes nagyhatalmak azonban egyáltalán nem halasztják az időt többé és a németeket falhoz szorítván hamarosan meg fogják hozni a döntést.

BYRD KAPITÁNY ALLANDÓ ÖSSZEKÖTTETÉSÉBEN van az Oroszországtól északra levő Ferenc József föld, tőle kerekén 13 ezer mérföldre levő rádióállomásaival. Byrd kapitány érdeklődött a befagyott Manuk orosz prémszállítóhajó felkutatása közben elveszett amerikai pilóták sorsáról is akiket tudvaleg a szintén eltűnt, de időközben megkerült Reid kapitány mentőexpedíciója sem tudott megtalálni.

KELETKANADÁBAN NAGY HOVIHAROK dúltak ugyanakkor, amikor nyugaton háborzongató következetességgel szállt el a hőmérséklet. Az utóbbi napokban Kanadaszerte enyhült ugyan az idő, az Egyesült Államok Csendes óceáni partvidékét azonban irtózatossá vihar söpörte végig, melynek következtében mintegy 50 ember vesztette életét. Angliában is borzalmas szélvihar pusztított a lapzártakor kapott jelentések szerint 37 a halottak száma.

PIPASZÓ MELLETT

Most, amikor negyven-ötven fokos farkasordító hideg süvít végig a kanadai tájakon és néhány "szerencsés" magyar künne az erdőn vagy a farmon fagyoskodva keresi meg a keserves megélhetésre való — a kevésbé szerencsések viszont munka és kereset nélkül, legtöbbször pipaszó mellett töltik a telet szegény otthonuk valamelyik melegebb kuckójában. A pipaszó mellett pedig szőnyegre kerülnek a nagyvilág eseményei és azok a tagbaszakadt magyarok, akik alaposan kivették részüket a terménybetakarítás nehéz munkájából — most a kényszer télenesség napjaiban a gondolatvilágukban felkavart gabonát csépelik ki, amint mondtuk, régi magyar szokás szerint legtöbbször pipaszó mellett.

Természetesen itt elsősorban kerül sorra az otthonmaradt család, majd a mecskonkított Óhaza sorsa és nyilvánvaló, hogy ennek kapcsán a Hágában most folyó, mi több egyenesen vizezként zuhogó jóvátételi tárgyalások menete, amitől talán legnagyobb mértékben függ a még megmaradt maroknyi magyarság boldogulása. Szinte látjuk, amint a minden földreterés után megújodva életrekelő Németország balsikerei után fájdalommal rezdül meg a pipaszó mellett politizáló kanadai magyarok arca is, mintegy kérdvén: ha a félelmetes összetartással fellépő németekkel így elbántak, ugyan mi lesz velünk, marakodó magyarokkal?

A százszor kicsordult trianoni méregpohárba ellenségeink ismét a Niagara tömegével öntenék továbbra is a keserűséget, sőt megafargják a magyar nép megpróbáltatásaitól zörgő csontjait is, miután azokon már nem maradt sem zsír, sem hus. Az egész világ magyarsága feszült figyelemmel leste Hágát heteken keresztül és együtt izgott, tüprengött azokkal, akikben mindannyiunk becsületéért és sokak megélhetéséért magasra lobbant a kiismerhetetlen magyar-góbé diplomata-agyvelő. A jóakarát, felkészültséget, tudást és igazságot azonban mindkét oldalon, ahol nem behunyt szemmel mérlik a jogot, hanem a pártos győző-érdekek fölényes, néma kényeztetésével akasztanak újabb, nagyobb és még véresebbre sebző jármót a szegényebbek, a kisebbek, a gyöngébbek nyakába.

A súlyokat azonban a magyar jóvátételi sorsától teljesen függetlenül és még annak eldöntése előtt elvetették a győzők, a gógók, a kérélhetetlenek — mert ezt diktálta nekik a rettegés remegő ördöge. Végeredményben azonban azzal a kikötéssel, hogy jóvátételi összegek megtagadása vagy rendszeres fizetése esetén ismét joguk lesz a győztes nagyhatalmaknak megszállni a Rajnavidéket — az önérvényes német nép immár béke felé hajló gondolatvilágába ismét kiolthatatlan csóvát dobtak a fránya franciák.

A téli munkátlanság tehát igen alkalmas arra, hogy a világ sorsát a maguk módja szerint elbíráljuk a pipaszó mellől — viszont ugyanakkor nagy lehetőségeket, de veszedelmet is rejteget egyúttal a mi kanadai szellemi életünk kialakulása szempontjából. A hosszú téli esték ugyanis kiválóan alkalmasak arra, hogy az angol nyelv magától való elsajátításával felkészüljünk az eddigieknél jobban fizetett, sőt talán könnyebb munkaalkalmakra, melyet oly sok magyar kénytelen elszalasztani, csupán angol tudásának fogyatékosága miatt. Ugyanakkor egyszerű alkalom nyílik arra, hogy a kanadai magyar sajtó szellemi adományait megbecsülve, igyekezzünk belekapcsolódnunk, sőt tevékenyen részt venni a kanadai magyar összetartást eredményező szellemi fejlődésbe, amelyből a tél minden hidege ellenére egyszer majd csak kivirágzik a kanadai magyarság jobb megélhetési területeken ültetett májuszája.

Nem mulaszthatjuk el azonban itt, hogy ugyanakkor rá ne mutassunk arra, hogy a téli kényszerű télenesség egyúttal nagy veszedelmeket is rejt magában. A kanadai tél kegyetlenül hosszú és főleg amikor a nincstelen magyarnak üres a zsebe és kong a gyomra, akkor a leglelkesebbek is ritkán látják meg az előbb-utóbb bizony beköszöntő tavasz derengését a komor hófelhők mögött. És ekkor sajnos nem egy honfitársunk lelkében pusztító robajjal dönti romba a Kanadába való érkezése előtt szőtt szép álmokat az elkeseredés, amely végül is a füstös lebujszók, penészes bottlegger-tanyák, a pénzre vagy lélekre éhes kufárok karmaiban egy-egy magyar reménység letűnésével csaj könnyet a szemünkbe.

Nem úgy, magyarok! Minden porcikájában megrecsen is ez a cudar világ és ha kopog a szemünk az éhségtől vagy a torkunkat fojtogató a gond: ha nóta nem is, de a kitartás törhetetlen reménye csendüljön fel kanadai télben a pipaszó mellett.

SZENT IMRE — AZ ÁRPÁDOK NEMZETSÉGÉBŐL

IRTA: BODNÁR REMING Dr. / premontrei szerzetes tanár.

Szent István király apostoli buzgóságát csodálatosan megjutalmazta az Isten fiában Imre hercegen. Atyjának ereje, bölcsessége, anyjának gyöngédsége s finomsága egyesült s mind ezt megkoronázta ragyogó tehetsége. Erő és lelkiesség, szépség és érintetlenség fonják Imre herceg sugárzó homlokára a halhatatlan ifjúság koronáját ilyen ragyogó s talán azért hívta őt magához az Ur 24 éves korában, hogy örökre a magyar ifjúság halhatatlan királya maradjon.

Imre herceg az Árpád házból származó királyi családnak — szent Istvánnak és boldog Gizelának gyermeke. Esztergomban született az 1007-ik évben. A keresztgyűlésen anyai nagybátyjának, 11 Henrik német-római császárnak a nevét kapta. Ebből a névből lett az ő Emericus neve, amely a magyar nép ajkán Imrévé formálódott. Többben voltak testvérek, de kicsiny korukban mind meghaltak. Nővéreivel, Hedvig hercegnővel csak ketten maradtak, aki később Edmund angol királyhoz ment feleségül.

Imrét tehát, mint egyetlen fiút a magyar trón örökösévé féltő gondnal nevelték, szülei tanították meg imádkozni s e szülői ta-

lagnagyobb nevelő hatást a fiatal hercegre. Megnyerő egyéniségevel hamarosan megkedvelte magát tanítványával, aki nagy szeretettel viseltette mestere iránt és örömmel fogadta meg szavát. Így teljesen elsajátította korának műveltségét ügyes és alapos volt a fegyverforgatásban, kedvelte a zenét s a lovagi gyakorlatokat, amelyekben sokszor kitüntette magát. Az ifjú hercegnek nemcsak a tudományokban volt mestere Gellért apát, hanem a lelkiéletben is. Ő volt az ifjú lelkiatyja, ő hirtette el a jó magot a fejlődő lélekbe, ő tárta föl előtte a lelkiélet minden szépségét. És mint a virág a tavaszi nap sugarait, úgy szivta lelkébe az ifjú herceg Gellért apát tanításait a lelkiéletből, melyek hatása alatt szive az erények édes illatát árasztotta.

István király nagy örömmel látta, hogyan halad előre fia a lelkiéletben, a tudományokban. Mikor néha, az ország egyes vidékeinek hivatalos meglátogatása alkalmával heteken át is a szabadban, erdővel koszorúzott szép vidéken sátor alatt laktak, volt alkalma István királynak látni hogy a lélek szépsége uralkodott fia egész valóságában.

GELLÉRT APÁT, A NEVELŐ

Az isteni Gondviselés segített a szülőknél. Éppen ebben az időben jelent meg a királyi udvarban Gellért velencei bencés apát, hogy a Szentföldre tervezett zarándok-utjában segítséget kérjen. István király azonnal fölismerte az idegen szerzetesnek a tudományokban való nagy jártasságát. Érezte a király, hogy megtalálta fia számára a legjobb nevelőt, azért udvarában tartotta Gellért apátot s az ő szerető lelkébe és bölcs kezeibe tette le a kis Imre herceg nevelését, tanítását.

Nyolc teljes esztendőig tartott a herceg tanítása és nevelése, egészen 17 éves koráig. Gellért apát oly nagy odaadással végezte munkáját, hogy ö-
rökre mintaképe lett a nevelőknek. Mint a királyi szülők, ő is saját jópéldájával gyakorolta

életében örök hallgatásra kötelezte a herceg s tényleg, csak halála után került minden a királyi család tudomására.

Imre herceg ezen fogadalmát — amelyről csak lelkiatyja, szent Gellért tudott — nagy lépésekkel haladt a lelkiélet útján. Tanulmányait mindazt elsajátította, amit egy jövődó uralkodónak tudnia kell s nevelését is ennek megfelelően irányították. Gellért apát nemcsak a tudományokban volt jártas, hanem élettapasztalatokban is gazdag és sokat utazott, sokat látott. Ő jól tudta, hogy milyen ismeretekre van szüksége tanítványának, hogy a királyi trónon is megállja majd helyét. István király is mindent megtett, hogy előkészítse fiát az uralkodásra. Ezért "Intelmek Imre herceghez" címen tanítást írt számára arról, hogyan rendezze be életét, hogyan bánjon alattvalóival és milyen erényeket gyakoroljon majd akkor, ha majd király lesz.

A DALIAS HERCEG IS RÉSZT-VETT AZ URALKODÁS GONDJÁIBAN

Amint Imre befejezte tanulmányait, atya maga mellé vette s kezdte őt beavatni az uralkodás óriási gondjaiba és munkájába. Magával vitte az ország nagykövetségébe és elvitte hivatalos utazásaira is, hogy Imre mindjobban megismerje az országot, a magyar népet s annak minden szokásait. Ilyen utazások heteken át tartottak és mindig lóháton, ami nagyon alkalmas volt arra, hogy a fiatal herceg — aki nagyon edzett és erős volt — a fáradságot föl se vegye. Így kegyetlenül tanulta el, hogyan kell az uralkodónak a néppel érintkeznie s hogyan kell a népből észrevenni és értékelni minden szépet, minden jót. A fiatal herceg közvetlen szemtanúja lett annak a bölcs kormányzásnak, amely olyan nagyra tette a fiatal Magyarországot.

GYERŐK

IRTA TERESCSÉNYI GYÖRGY

A nap már a nyárfák hegyébe kapaszkodott és sugarai nagyon kívánczolták lefelé Csamangó kacabáját, amit viszont a hajnali szellők incselkedései ellen öltött magára.

— Gyűhetne már, — mondta ki végre félhangon egy déltájban, amikor az égi golyó fölhágtott a feje fölé. Ki is csapta az ekét a partra. Tündér, a ló, erre helyeslőleg hátra kanyarította okos fejét és meleg, baráti vidámsággal felröhögött.

— Jó van, jó ... hujja, na ... hujja — kiáltott vissza Illés válaszólag fennhangon. Mert szóból ért az állat is, csak sokan nem tudják ezt ... Na, mindegy ...

— Ódlak már, ódlak — csitította aztán a türelmetlent, majd átvette a törést a bodzabokrok árnyékába. Itt állott a kocsis, rában a saroglyájával, jászolban a here. El is kezdtek azonmód mind a ketten.

Illés a gyöngén illatozó avas-szalonnát, csak úgy ebéd előtti, nyárelállítónak, mert még a fölöstökből maradt meg az étel, Tündér azonban már komolyan ebédelt.

Csend, szétterülő selyempuha csendesség harmatozott lefelé az égből ... Jó ilyenkor enni ...

Eppen ekkor fordult be a mesgyeében az asszony.

Baboskendő a fején, kékmintás rokolya, kötő ... Hozta a garabolyt, benne az ebédet ...

— Adponisten ... Hát kend? — Csak csöndesen ...

Odaadja, Illés ölbeveszi a lábást, leemeli a fedőt és visszamosolyog a vérszínű paprikástarhonyára ... Mert amikor a fedőt lekapta, mint szellem husant volna ki a gózzel és azt sugta volna Illésnek füle mögött való haladtában:

— Ládd-e, Illés! ... Ládd-e, hogy paprikástarhonya ...

— Nédd, a bolonggyát, csakugyan ...

Az asszony gyöngén pihegett előtte a sietéstől. Alighanem kenyeret vetett hajnalban és kicsit mindig megkésik ilyenkor. Meg s akarja előzni a szemrehányást, e miatt az ura munkájára irányozza a szót ... hun-cutok az asszonyok nagyon ...

— Jól fordít?

Illés csámcsog, bajusza két szárnya alá és fel hintál, mint a mérleg hidja. Előbb lenyeli a falattal a szelid szemrehányást ... jól van na ... és felel:

— Lőhetősen ... de elég a-catos ...

— Estére kész kend?

— Igyekszök ...

— Hónap elboronál ...

— El ...

— Kedden vethenénk ...

— Ullóhet ...

Most az asszony ikerkedett az ura mellé a puha muhartor-zsákra és boldog nyugalommal figyelte a csontos, borostás állkapcsok örök munkáját ... Ő-szik ... izlik neki ... Hangosan ennyit:

— Vetró kinnjárt.

— Vetró?

— Mőgnézte a bornyut.

— Mőg?

— Mőg.

— Igért?

— A baboskendő rábiccentett.

— Mennyit?

— Ötvenkettőt.

— Csak?

— Csak.

— Gazembőr, — csikordultak össze Illés fogal.

— Ammá az.

— Mennyire tartottad?

— Hatvanra.

— Annyit nem ad. Annyit nem is ér.

— Nem-e? Hagyja kend én-rám ...

— Nono.

— Estére mögen elnéz. Asszonta. Mőg is aggya. Kendnek nem, de nekem mőg.

Illés rásandított az asszonyra oldalt és szíve megtelik örömmel.

Micsoda okos, üzletes asszony is ez a Julcsa. Igaza van neki tökéletesen. Csak asszony tud jól adni-venni, pláne embernek. Bele is egyezik a bornyuba.

— Hát jó ...

Darabig csendesség lett, Illés szalmaszálat döfött fogal közé. Aztán más dolgok következtek.

— Hát a disznó? Őszik már?

— Keveset, langyosan.

— Keseresöt attál?

— Félmarokkal.

Ebből megint kitészik, hogy étvágytalan volt a sertés. Fel-fújta a sok fű ilyenkor tavasz-szal. Keserűsöt neki, az segít, nincs is más orvosság ilyenre, Illés tudja, mert maga is használta a fűjódás ellen.

— Hát jó ...

Ez is elintéződött.

Következett az árenda, amit szombaton kell befizetni a fi-náncán. Főlemiltódott a hom-bár kiskakadt oldala, amit be kell lécei hamarosan, mert ki-fordult a kukorica belőle. Elha-tározták az ősi vetés dolgait.

— Mit vessünk a laposba?

— Tán' dinkatökök ...

— Hamarosan ...

— Urnap után aláfordítok.

— Jó.

— Tán' meg beérik.

— Dinkatök? ... Beérik ...

— Jó ...

Ugy látszott, hogy most már ki is fogytak a szóból, meg egy-más gondolataiból. Az asszony az edények után nyult és visz-szapakolta, Illés pipára gyujtott. Így ültek még jó darabig szótlanul a bodzabokor árnyékában.

A magáraeszmélt tavasz ujjongó mámorában lángolt felettük a nap. Köröskörül szinte pattogott és hersegett a milliő és milliő élet. Párak remegtek a föl-dek felett, mint sóhaj és lihegő lélegzés. Az élet újra megfo-gant, újra győzedelmeskedett, újra tavasz volt ...

— Illés! — buggyant ki hir-telen az asszony ajkán a szó.

— No? — hökkent meg az ember a szokatlan hangra. Az asszony arcán biborfoltokat gyujtott a vér.

— Mia' Julis?

Az nem szólt, de gyors és szé-gyenlős mozdulattal elismította öi-én a kötényt ráncit. Ballábát meg óvatosan behuzta a szok-nyafodor alá. Illés csöndesen

szortyogtatta a pipát és homá-lyos sejtései támadtak. Hát így vagyunk csakugyan ... na nézd csak, nézd ... szögény asszony ...

— Julis ... — felelt vissza neki és ültében átölelte dere-kát, magához húzta.

Megint sokáig ültek így er-nyedt boldogságban, szinte moz-dulatlanul. Később Illés szólalt meg:

Julis szeméit elfutották a könnyek ... Milyen jó ember ez, hála legyen néked boldog-ságos szent Szűz ... Nem mu-tatja soha, látszatra goromba, hirtelen haragu, kemény és mé-gis ... Milyen jó ember.

Nem tudtak suttogni egy-másnak szép és bódult szava-ral, mert az ő életük nem a szó, hanem a cselekedet. Így tartotta Illés félkarral átölelve sokáig az asszonyt, aki imhöl ekkora örömet, eddig soha nem érzett ekkora gyönyörűséget a-jándékozott neki. Még néhány tétova, kettőtört szót váltottak:

— Hát mostmár ... Julis ...

— Bizon ...

— Vigyáznál köll ...

— Vigyázok ...

— En gyuggtom el majd a hajmát és ... Nem jó a haju-lás.

— Nem jó ...

— Mőgszódóm a cserősz-nyét ...

— Jó ...

— Kipingálom a szobát.

— Jó ...

Több szó, célzás, nyílt vallo-más nem árulta el, hogy miről is beszélnek és aki hallgatta vol-

na őket, nem is sejtette volna azt, hogy az asszony most osz-totta meg urával a boldog titkot azt, hogy anya lett és gyerme-ket fog szülni neki, egészséges, pufoék gyereket, ha a jelek nem csálnak, alighanem úgy mind-szent tájékára.

— Na, mők — állott fel vég-re az asszony.

Pillantásukkal csókolták meg egymást. Illés is felchelődött, Tündér nagyot és jóllakottat nyertett a saraglyavégen. Az utfordulón Julis visszakiáltott:

— Hétre möggyün kend?

— Ha kész löszök.

— Kását főzők hullsal ...

— Jó ...

A baboskendő még sokáig vi-ritott a távolban, mint gyönyör-ű pillé, aki száll, száll és elsző-vődik a messzeségben ...

Illés mozdulatlanul, állva néz-te, míg csak láthatta. Erősenk, nagyon erősenk érezte magát ebben a pillanatban. Megfeszít-tette combjai vastag húseit és két karján az izmok köteleit ...

— Hej, én édös, jó Istenöm!

Indult, hogy befogja a lovat.

Ekkor oldalt, a mesgyevég felől, ahol Illés cseresznyefái állottak — éppen ért a gyümölcs — kucogás és motoszkálás hal-latszott. Illés odafigyelt a zaj-ra, de nem lehetett látni semmit csak a levélsomók alól kimo-solygó piros fűrtöket ...

— Nafene ... mordult el Il-lés és indult a fák felé.

Senki ... Ejnye a nemjó mindenét ... mégis csak itt kell bujkálni valaminek ... Il-lés fülei meghallják talán a

**ISTVÁN KIRALY
MEGHAZASITJA FIAT**

Amidőn így a fiatal herceg már pár évet töltött királyi atyja oldalán, aki mindig több és több alkalmat adott neki arra, hogy a jó kormányzás titkait megismerje s így maga is kormányozzon, atyja elkeresztelték látta az időt, hogy a herceg meg nősüljön. — István király mit sem tudott Imre fogadalmáról és a herceg lelkiját, Gellért apát is már hét esztendeje a Bakonyban élt, mint remete. Imre megjegyzés nélkül és nagy lelki derüvel s hallgatósággal várta, kit választ számára királyi atyja feleségnek. István királynak jó barátja volt II. Mezőkő lengyel király s az ő fiatal leányát Ilonát kérte meg Imre számára. A választás min énképpen szerencsés volt és e házasságot a politikai viszonyok is igen kívánatosnak tették, mert Németország ellenséges magatartása miatt nagy szükség volt a lengyelek szövetségére. Imre herceg fiú engedelmisséggel fogadta atyja akaratát és az eljegyzés megtörtént 1028-ban. Imre ekkor 21 éves volt. Így léptek az oltár elé Ilona hercegnő és Imre, akik mint testvérek étek egymás mellett. István király ugyan később észrevette ezt a testvéries életmódot, de nagy lelke mélyesége hódolattal hajolt meg a fiatalok szent titka előtt. Ha csak emberi szemmel nézi, mint ember, talán összetört volna annak tudatában, hogy nem lesz az ő lelkéből, véréből sarjadzott tovább örökös.

De Imre herceg is tudta, hogy Illomkoronája súlyosabb a ne-

hez, vertarany királyi koronánál. Ebben van Imre herceg hősi bátorsága, emberfölötti ereje, hogy ő nem sajnálja önmagát. Keresztre feszítette önmagában az embert, meghalt benne a test és vér ösztöne, hogy elérje a tökéletességet az élet tavaszán.

Amikor Imre herceg 24 éves múlt, István király nagy szívbeli örömmel készült átadni országát, királyságát, koronáját a fiának. Már ki is tűzték a koronázás napját s az egész ország boldogan készült a koronázási ünnepségekre. A sors azonban másra határozott. Az évkönyvek szerint Imre herceget egy vadászat alkalmával egy vadkan halálosan megsebesítette s vérbefagyva, haldokolva szállították a királyi palotába. Elérkezett 1031 szeptember 2. Ez a nap volt kifizve a koronázásra s ezen a napon temették el Imre herceget, anélkül, hogy elbucszott volna kedveseitől a fiatal Magyarországtól, amelynek koronájára gyászfátyol borult.

**ISTVÁN ÉS IMRE A VILAG
KÉT ELSŐ KIRÁLYI SZENTJE**

Eltemették Imre herceget, mint a királyság első királyi halottját Székesfehérvárat a Boldogasszony templomban. Később Szent László királynak is a legkedvesebb záradék helye lett a székesfehérvári királysír. S ő járt közben, hogy Imre herceg és atyja, István király a szentek közé avatassanak, ami 1083-ban valóban meg is történt. Minden nemzet királyi családjai között István király s Imre herceg az elsők, akiket Róma oltárra emelt.

Afar they fly

By JÁNOS GARAY (1812-1853)

Translated from the Hungarian by WATSON KIRKCONNELL

Afar they fly,
Far, far from my fair home;
Unmeasured miles
Beyond this land they roam.
Where or how far they fly
I shall not care;
As they depart, calm peace
Shall be my share.

Within my heart
Desires like silkworms lurk
To spin their threads;
These fairies are at work.
With forehead to the East
I gladly rove,
And weave my daily web
Of holy love.

Messze vizlek

IRTA: GARAY JÁNOS 1812-53

Messze viznek
Messze szép hazámtul;
Mérőföldre,
Mérőföldet honán tul.
Merre viznek, meddig érek —
Nem gondom nekem;
Nyugtom én a távozásban
Föl nem lelhetem.

A szívemben
Mint selyembogárnak,
Szálerezők
Tündérek csatáznak,
Menjek a nap bölcséjéhez,
At a föld színén,
Mindennütt csak szent szerelmem
Szálán csüggök én.

ANGLIÁBAN TÁRGYALNAK A POOL VEZETŐI

A Wheat Pool három vezéregyénisége, McPhail, McLeod és McIntyre igazgatók, — akik a kanadai buza értékesítése céljából a hét elején Londoba utaztak, hogy közvetlen tárgyalásokat folytassanak az angol kormánnyal. — Mr McLeod, a pool sajtóigazgatója lapunk szerkesztőjének ígéretet tett, hogy amennyiben agy elfoglaltsága megengedi, tiszteletét fogja tenni a magyar nép legnagyobb barátjánál, Lord Rothermerenél.

VEZETŐ NÉLKÜLI AUTOVAL

ejtette bámulatba New York népet Maxwell mérnök, aki mint a Westinghouse villamosgyár kísérleti szakértője már húzamosabb idő óta dolgozott ezen a találmányán, mely valóban korszakalkotónak ígérkezik. A soffőr nélküli automobil egy bárhol elhelyezett, különleges szerkezetű telefontal irányítható és a szemlélők bámulatára New York forgalmas utcáin is bevállik.

**Egész Angliát lázba hozta
a boszorkányhajó titka**

Különös dolgokat mesélek Angliába a John Dill hárombócos hajóról. Az Angol tengerészek a John Dill-t boszorkányhajónak nevezik és már hónapok óta nem akad kapitány, aki átvegye a megbabonázott hajó parancsnokságát. A hajó a nyár végén érkezett vissza hoz szabb délamerikai utjáról. A másodkapitány különös jelentést terjesztett a kikötőparancsnokság elé. A jelentés szerint a február 27.-ére virradó éjszaka a hajó kapitánya, James Flynt nyomtalanul eltűnt.

A másodkapitány üresen találta Flynt kajütjét. A hajónapló ott feküdt a kapitány asztalán. Az utolsó bejegyzés, amelyet még James Flynt írt bele, a következő volt: "A John Dill kapitánya a február 27.-ére virradó éjszaka a déli szélesség 51 fok és 3 perc és a nyugati hosszúság 77 fok, 22 perc által meg határozott ponton eltűnt."

Masaryk beisméri, hogy csalt

"MAGYARORSZÁG MEGCSONKITÁSA HAMISÍTÁSOK ALAPJÁN TÖRTÉNT" — MONDOTTA CSEHSZLOVÁKIA

"ÖRÖKÖS" ELNÖKE

Amint pozsonyi tudósítások alapján jeleztük, a tót néppárt bomlása valóban bekövetkezett. Történetek ugyan megkísérlelték a bomlás megakadályozására, így pl. Hlinkának és környezetének az a sakkuzása, hogy a magyar pártokkal blokkba tömörül Prága ellen, de a vezér már teljesen elvesztette pártja bizalmát.

Hlinkáknak a magyar pártokkal való tárgyalása még nem vezetett eredményre. Hlinkának a magyarokkal való szövetségese a cseh sajtóban óriási visszhangot keltett s valószínű, hogy a csehek minden lehető el fognak követni, hogy a kormánykoalícióból kimaradjon néppártot valamiképpen kibékítsék.

A Lidové Noviny, Masaryk lapja vezércikkben foglalkozik Hlinkák lépésével és óva inti őket ettől. "A szlovák néppárt felszólítása — írja a Lidové Noviny — egy blokk alakítására (jobb mint jellemtelenség, mert ezzel a néppárt azt a fontos történelmi dokumentumot, amelyet a pittsburgi szerződés jelent, egy újabb rózsahegy szerződéssel akarja kiegészíteni, amely azokat a szlovenszkói ma-

MELLETTÜNK NYILAKOZIK A SVÉD SAJTÓ

Az Aftenbladet című tekintélyes stockholmi újság "A győzők hüvelykcsavarja" címen vezércikkben foglalkozik az antantnak, de különösen a kisanantantnak követelőző és fenyegető fellépésével a keleti jóvátétel kérdésében. A lap többek között ezeket írja:

"A legyőzés általában bosszúhangulatot szokott teremteni, de a hadikárpótlások behajtása ezt a hangulatot csak fokozza. Vannak ugyan esetek, mikor a hadisarc talán jogosult, különösen amikor a békekötés területi változás nélkül történt.

De mit szólunk — írja az Aftenbladet — jóvátételi követelésekről azokkal az országokkal szemben, amelyek részt vettek a háboruban és régi területeinek a felét, sőt még nagyobb részét is elvesztették? Ezekre is lehet hadisarcot kivetni nemzedékeken át? A békecsinálók egy percig sem haboztak: a büntetést mindegyiknek el kell szenvedni és a lehetőségig nagy hadisarcot kell belőlük kiszorítani. Szó sem esett arról, hogy talán a területi veszteségek kiegyenlíthetők az ugynevezett jóvátételi fizetésekkel.

Magyarország területét például megcsonkították a trianoni békeben, mégis arra kényszerítették, hogy meg nem határozott jóvátételi összegeket vállaljon magára. Magyarország és Bulgária a párisi tárgyalásokon bizonyos megjegyzéseket tenni. Ez azonban felkeltette ellenük a nagyhatalmak, különösen Franciaország haragját.

**ATLÓTT MELLE TALALTAK
AZ ISTÁLLÓBAN**

Az egyik Regina melletti farmon titokzatos körülmények között, átlótt mellel találtak egy farmmunkást az istállóban. Az eszméletlen állapotban levő ember még a kezében szorongatta a vasvillát, amikor rátaláltak. Azonnal kórházba vitték ahol azonban nem tért magához, mielőtt kiszenevedett. A nyomozó hatóságok még csak nem is gyanítják, hogy milyen körülmények között sebeztek halálra a szerencsétlen farmmunkást.

**AGYONÜTÖTT EGY
MAGYART A FA**

British Columbia rengeteg erdeiből ismét egy magyar honfitársunk életét követelte a megélhetésért folytatott küzdelem. A veszedelmes erdőmunkával foglalkozó Ribarich Józsefet érte ezuttal szerencsétlenség, midőn egy hatalmas fenyő ledöntésekor nem tudott elmenekülni idejében a zuhanó faóriás elől, mely halálosan megsebesítette. Szegény Ribarich József fejét három helyen betörte a gyilkos fenyő és a száját borzal-

Keletkanadában a legjobb, legbiztosabb és legrövidebb pántkötési útdal.

Főnagykövetség teljes felelősséget vállalok.

HAZAK, FARMOK STB. ADÁS-VEVELET INTÉZKESSE VELEM

Bármilyen ügyes-bajos dolgában forduljon hozzám:

LOUIS SZABO

BOX 244 9 Crowland Str. Welland, Ont.

CANADIAN NATIONAL RAILWAY EXPRESS magyar megbízottja.

neszt is, mikor a tücsök szája szélét nyalja ...

— Ki vagy? Hej?

Csend ... Mindössze egy szénecské riad el a lombok közül. Éles cippegéssel méltatlan kodik a durva kiáltozás miatt Nem ... nem ... az előbbi láma nem madártól ered ... Nézzük csak meg közelebbről ...

Illés sorra elballag a fák alatt, bevigyáz a sűrű levélsomók közé ... A negyedik fa vastag ágvilágja közé hasalva végre föllell a tettest. Megriadt két szeme két szaladozó bogár. Borzas kutusvölgyén a tolvaj, majdnem egészen meztelen ... Persze, hogy cigány. A faluvégi putriból való és ide-óvakodott Csamangó fához cseresznyét ebédelni ...

Hejnye, azanyád! — bödül el Illésben a méreg.

Pillanatig csend ... A falat a dühös gazda ... felülről nagyon gyenge neszelés hallik, mintha apró gyöngyöket ütögetnének össze gyorsan ... A purdó fogal vacognak ...

— Létakaroc, zsvány! — süvit a parancsszó.

Erre kétségbeesett böggéssel üvölt fel a lurkó. Kacajra fahasztó és mégis szívetszorító a sírás, amit vérs előtt hallatt a gyermek. Illés haragja enged, alkudozásba bocsátkozik.

— Na lefele! Anc, cváj!

— Jááj ... jáj ...

— Mars lefele, ha mondom, ... Ne bögi!

Illés hangja mindjobban ellágyul. A sírás is csöndesedik.

— Na egy, kettő ... Nem bántlak ...

A purdó nem sir már, szepegve nyeli könnyeit és aláfélé csuszik ... Egyszerre két sovány, füstös gyermeklábszár jelenik meg a legalsó ág alatt ... Illés már mosolyog a bajszába.

— Ugorj le, na ...

A purdó behunyja szemét, elereszti az ágat és lehuppan a fűbe, a rettenetes gazda lábai elé. Összekuporodva várja az üllegetek és a csizma rugásait. De a kiérdemelt fenytés csak nem akar elkövetkezni. Ehelyett egész szeliden a kérdés: — Ki fia vagy hé?

— A Csuraré ...

Fölszabadult, egészséges örömmel hatalmasat kacag Illés.

— A Csurár fia vagy? Ha ... ha ... ha ... Te gyerek? ... ME?

— Azé ...

A kacagásra még egy cinke repül el a cseresznyefáról ... biztosan az előbbi párja ... Talvolabb, a galagonyabokrok felől tiltakozva emelték fel szavukat a gébicsmadarak. Egészen messze szarkák csörgése neszel.

Illés odalép a gyermekhez és felkapva a levegőbe, magasan feltartja a feje föl.

— Jááj, — rgkapál a purdó kétségbeesve ...

— Gyerek! — kiált fel Illés, — Te gyerek!

Es a piszkos, maszatos kölyköt magához szorítva, mámoros, fékevesztett örömmel csókolja, ott, ahol éri ...

MAGYARORSZÁGI HIREK

A KANADAI MAGYAR UJSÁG
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÉNEK JELENTÉSEI
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÜNK CÍME: HEGEDŰS SÁNDOR UCCA 18. IV. 2.

Halál vár a légyapírral mérgező boszorkányokra

Az egész világot bejárta a nagyrévi mérgező asszonyok megdöbbentő története. Minden faluban ott van a légyapír, rajta a keresztbefektett csontokon a koponya, amely tudvaleg halálos veszedelmet jelent. Mert mindennap látták, megszokták. A megunt férjek, a már hasznavehetetlen öregek nem gondoltak arra, hogy ez a figyelmeztetés nemcsak a legyeknek, hanem az embereknek is szól. Olyan természetesen vették, hogy a legyek mérge nem lehet az ő elpusztítójuk, hogy nem is törődtek vele. Egy évetemült némbor: a falu bábája találta ki, hogy az ártatlan légyapírt is lehet emberölésre felhasználni. Fogalma sem volt arról, hogy milyen erős mérgező légyapírokra kent arzén, de megérezte, hogy ezzel lehet elpusztítani azokat, akik valamilyen okból már kellemetlenné váltak az élők között.

Mindenkinek volt valami fájdalma, bánata. És a harag, a felindult lelkiállapot nem jó tanácsadó. Amikor a gyűlölet magasan lángolt, akkor jelent meg a nagyrévi bába az elkészített falusi otthonokban és susogott a dühös asszonyok fülebe. A vizsgálat mostani adatai szerint harmincan voltak azok, akik megvédtek. Harminc asszony és ki tudja hány van még, aki jobban tudta titkolni a vétkeit?

Négy fölött már ítéletet mondott a földi bíróság. Lipka Pálnét kétél általi halálra ítélték, három fejkendő, egyszerű asszonyt pedig életfogytiglani elzárásra küldenek börtönbe. A többiek még várják az ítéletet.

Beszélnék arról, hogy Nagyrev nehezen megközelíthető. Alig van valami kultúra és a haladás áldásából alig kaptak valamit a szegény kis község bünye vetemedett lakói. Most pap és tanító után kiált mindenki Nagyrevén. Balházai református püspök leküldte a magyar földnek ebbe a zugába Benkő Viktor lelkipásztort. Az orvoslást a lelkes vízi magával. Neki kell a lelkeket meggyógyítani. Neki kell megmagyarázni, a nagyrévi asszonyoknak, mi az élet és mi a halál. Rá kell mutatni arra, hogy

nemcsak önző szempontok vannak, hanem minden embernek megvan a maga helye az emberi közösségben is. Az erkölcs mindannyiunk fölött uralkodó hatalom, nem pedig olyasvalami, amit légyapírral lehet kiirtani és elintézni.

A nyomozás során kiderült, hogy nemcsak arzénal mérgezték meg a falut, hanem alkohollal is. A halotti anyakönyvek tanúsága szerint a legtöbb halál oka a szivizombénulás volt, amit pedig az alkohol és a nikotin mértékelen élvezete idéz elő.

Ha a nagyrévi és tiszazugi mérgezések sokat is ártottak külföldön a magyar névnek, ez

a népragédia újabb lendületet fog adni a magyar falu kultúrájának emelése terén. A hatóságok máris megtesznek mindent, hogy Tiszazug azután ne maradjon a zugban. Fell kell tárnai az eddig elhagyott vidékeket. Vezessenek járható utakat az elhagyott faluk felé. Legyen meg a kapcsolata az ott élő falusi népek az egész magyarsággal s az emberiséggel! Nem elég egyszerűen elintézni azt, ami történt, megdöbbenni a borzalmas bűnökön és elfordítani a fejünket az emberségükből kivetkőzött gyilkos asszonyok most szenvedő feje felől, hanem mindent meg kell tenni, hogy a magyar falu épüljön, szépüljön és ha bármelyik szempontból beteg, úgy valóban gyógyuljon is meg.

PAISZ ÖDÖN

KANADAI MÓDRA OLVASZTJÁK MAJD PESTEN A HAVAT?

Kanadai találmány iránt érdeklődik most Budapest fővárosa. Jött a hír Budapestre, hogy a montreáli egyetem tudós vegyésze, Howard Barnes tanár olyan szert talált fel, ami a legrovidebb idő alatt elolvastja a legvastagabb hóréteget, a legvastagabb jégpáncélt is. New York város tanácsa kipróbáltatta a találmányt, amelyet minden tekintetben nagyszerűnek találtak. A találmány jelentőségéről elég annyit mondanunk, hogy a hó eltakarítása New York városának évenként négyötven millió dollárba kerül, ha azonban rátérhetnek a montreáli tudós tanár találmányára és locsolókocsikkal eltüntethetik, illetve megolvasthatják a havat és jeget, hihetetlen összegeket takaríthatnak meg, mert ennek a folyadéknak, ami egyszerűen végez a haragos Télapóval, vagononként mindössze öt-száz dollár az ára.

A rádió korát éljük, természetesen tehát, hogy a kanadai tudós találmányának híre igen gyorsan eljutott Budapestre is. Azt is el lehet könnyen képzelni, hogy a köztisztasági hivatal milyen érdeklődéssel olvasta erről az olvasztószerről a híradást. Budapestben is százezreket jelent egy-egy olyan télen, amikor sokat havazik, a hótömegek eltakarítása. De nemcsak a

költség nagyon nagy, de a nagy hóeséssel se a hóékek, se a lapáttal dolgozó emberek nem tudnak egyszerre megbirkózni. A villamos síneket belepi a hó, megakad a közlekedés, megbénul a város élete. Hófúvásoknál meg a legnagyobb rettegésben vannak, hogy a vasút körül lesz valami baj, már pedig elképzelni se jó, hogy milyen rettenetes zavar támadna, ha csak két három napig nem futának be a milliónál nagyobb pályaudvarára az élelmiszert, fűtőanyagot szállító vonatok.

Amint a kanadai híradás megérkezett, a Kanadai Magyar Ujság budapesti szerkesztőségében megindult az érdeklődés, mi az az új találmány, mit tudunk róla, hol lehetne a részletes információkat megszerezni?

A főváros nemcsak a tanárhoz, illetve az egyetemhez, hanem Dr. Winter Károly montreáli főkonzulhoz is fordult ezzel a kérdéssel, hogy szerezzék meg a fővárosnak erről az igazán jelentőségű találmányról az összes tudnivalókat.

Budapestben már kísérleteztek egy ízben hasonló találmánnyal. Ennek azonban egy borzasztó hátránya volt. És pedig az, hogy a vegyszerek csak kisebb hidegben, 6 fokig tényleg egyszerűen megolvastják a havat

és jeget. De sajnos megtámadták a cipőbőrt. Az uccákat tehát nem lehet ezekkel a szerkekkel kezelni, mert a lakosság cipőtalpa megkeményedik és megreped, tönkremegy. De remélhetőleg a kanadai találmány ki-

küszöbölje ezeket a káros mellékhatásokat.

Ezért volna mindenki nagyon kíváncsi a kanadai tanárnak, ha találmánya segítségével az emberek megint egy ponton legyőzhetnék a természetet.

A SZENT IMRE ÜNNEPSÉGEK TERVEZETE:

1930 május első vasárnapján Budapest és környékének férfi-zarandoklata Máriabesnyőre. A férfi-zarandoklat a Bazilikába tér vissza s a bevonulás ideje alatt szól meg először a Bazilika Szent Imre nevét viselő új harangja.

Május második vasárnapján a fővárosból és környékéről nagy női-zarandoklat Esztergomba hajón vasuton és autóbuszokon.

Május végén a tanulóifjúság, június első harmadában pedig a magyar irodalom és tudományos társaságok rendeznek ünnepségeket.

Julius hó közepén: nemzetközi szociális hét. Tárgy: munkáskérdés, lakáskérdés, szociálpolitika, bolszevizmus, középosztály válsága, szegénygazdálkodás, földmunkáskérdés, kispar, nőkérdés, népesedési politika, családvédelem.

Julius végén és augusztus elején a katolikus egyházmegyéik által rendezett Szent Imre ünnepségek. Győrött Szent László-ünnep július 17.-én. Nagy népies jellegű bucsujárás Pannonhalmára. A veszprémi egyházmegye ünnepe a Gizella-kápolnával kapcsolatban. Bucsú Tihanyban az egész Balatonvidék bevonásával. Pécsen Szent Mór-ünnep. Szegeden Szent Gelért-ünnep. Debrecenben Szent László-ünnep. Miskolcon és Egerben Szent Imre ünnep. Ugyanebben az időben minden nagyobb katolikus községben előkészítő népgyűlés lesz a budapesti ünnepségek ismertetésére.

Augusztus 1-től szeptember 15-ig képzőművészeti kiállítás a Műcsarnokban. Ugyanekkor a Nemzeti Múzeum kiállítást rendez az Árpád-házi emlékekből.

Augusztus 15-től 20-ig tartja a katolikus ifjúság világtalálkozását Budapesten, mely alkalommal avatják fel Szent Imre, nemkülönben a legnagyobb modern magyar bölcsész, Próhászka Ottokár püspök szobrát.

Ugyanekkor világraszóló nagy Eucharisztikus ünnepség lesz a Dunán. A pápa legátusa diszhajón viszi az Oltárszentséget, melyet a nemzetek egy-egy diszhajója kísér. A tömegeket a partokon helyezik el. A várost, a budai hegyeket, a hidakat ez alkalomra pazarul kivilágítják.

Augusztus 20.-án Szent István ünnepén reggel: zenésboreztető az egész fővárosban. Egymillió szentáldozás megszerzése az egész országban. Dél előtt Szent Jób-körmenet a pesti körutakon és az Andrássy uton. A Szent Jóbhot elhelyezik az ezredéves emlékmű előtt a Hősök Emlékkövében és a szent koronát közszemlére teszik a budavári Mátyás-templomban.

A magyar törvényhozás azon az alapon ünnepe, hogy a magyar Corpus Juris első helyén vannak beiktatva Szent Istvánnak Szent Imréhez intézett levelét.

Délután gazdaggyűlés a Vörösmarty téri Iparosgyűlés az Iparcsarnokban, munkásgyűlés a Tattersallban és anyák-ünnepe a Szent Margitszigeten.

Augusztus 25-28-ig nemzetközi irodalmi hetet rendeznek. Minden este nemzeteként külön-külön a legnagyobb francia, angol, német, holland, belga, olasz, lengyel és spanyol széprók és költők bemutatása megfelelő műsor keretében. A hét egyik

napján a megszállott területek irodalmi kiválóságait, zárónapján pedig a magyar irodalom kiválóságait fogják ünnepegni.

Ugyanekkor tartják a nemzetközi jogászok, orvosok és szerkesztők világtalálkozását.

Augusztus végén nyilvános Szent Imre napot rendeznek minden magyar községben, amellyel be is zárulnak a Szent Imre-halálának 900-ik évfordulójára tervezett ünnepségek.

Ha állandó népköltészeti rovatot akar olvasni lapunkban, szerezzen mind több előfizetőt, hogy 16 oldalas nagyságban adhasuk ki a

KANADAI MAGYAR UJSÁGOTI

Turret finomra vágott Virginia dohány

TURRET
FINE CUT
VIRGINIA TOBACCO

TARTSA MEG A KÉPEN JELZETT KARTYÁKAT ÉRTÉKES AJÁNDÉKOT ADUNK ÉRTE

TURRET
fine cut Virginia
TOBACCO

BEVANDORLÁSI ENGEDÉLYEK, HAJÓJEGYEK PÉNZKÜLDÉS

Pénzküldés amerikai dollárokból vagy óhazai pénzben. GYORS, BIZTOS, JUTANYOS. — Postán vagy táviratilag. A címzett sajátkezűleg aláírt nyugtáját küldjük vissza feladónak.

TELEPÜLÉS ÉS FARMOK ELADÁSA

JÓ ÉPÜLETEKKEK RENDELKEZŐ FARMOK NAGYOBB RÉSZBEN MŰVELÉS ALATT. KÉSZ SZANTASSAL 100 DOLLAR ELŐLEGTŐL FELFELE TELEPÜNKÖN MEGSZEREZHETŐK. — TAVASSZAL VETŐMAG KÖLCSON. — ELSŐ KÉT ÉVBEN EGYHARMAD — KÉSŐBB FÉL-TERMÉS TÖRLESTÉS.

„PANNONIA” WESTERN CANADA COLONIZATION SOCIETY

Főiroda: 296½ Main Street, — WINNIPEG, Man.

Boldogságot talál

minden fiatal vagy idős nő, aki szép, — a szépséget varázslóvá teszi meg, hozza a valódi hamisítatlan Dr. Bolgár gyógyszerész-féle Lillom-Cookor mely 4-féle szerből áll:

Creme, Szappan, Puder és Tej
Minden nő

a saját szerencséjének a kovácsa! — Még ma küldjön be a teljes készletért \$2.10-et horitékban és aznap feladjuk címére bérmentve a csodás szép arcvárási készletet, amely meghozza a szerencséjét. — A két dollár és 10 centet küldje erre a címre:

VÖRÖS KERESZT PATIKA

8901 Buckeye Rd. C. C. Cleveland, Ohio

Mi kapható a PANNONIÁVAL?

ÚJ BEVANDORLÓK! SÓSBORSZESZ

Csak úgy fog boldogulni az új hazában, ha az alábbi könyvekből rendel. A rendelés összegét bilyegben is beküldheti.

NYITRAY Nyelvtan 75
GREEN Nyelvmester 82.00
BRAUN Nyelvtan 1.25
GREEN Szótár 1.25

Pénzküldés, Házijegy és bevándorlási engedélyek.

MAGYAR GRAMOFON LEMEZEK ORIÁSI VÁLASZTEKBA

NAGY ÚVEG ÁRA: \$1.00
Postal rendelésnél \$1.25

Ohazai RIZ ABADI cigarettapapír tucatonként ..... 50c.

PIATNIK-féle játszó kártya Csomagonként postán ..... 75 cent

KOTÁNYI SZEGEDI édesnemes paprika eredeti csomagolásban. No 1-es csomag ára: 90c., No 2-es papír doboz \$1.30, No. 3-as bádog dobozban \$1.60.

KERJEN AZONNAL árjegyzéket!
„PANNONIA”

WESTERN CANADA COLONIZATION SOCIETY
296 1/2 Main Str., WINNIPEG, Man.

Hétről-hétre

Nagy a nyomor, talán ezzel lehet a rengeteg sikkasztást ha nem is mentetni, de magyarázni. Az utóbbi idők legnagyobb sikkasztója kétségkívül Fischer Lajos, aki a beraktározási vállalatában elhelyezett ingóságokat eladta és vagy egymillió pengő adósság hátrahagyásával Délamerikába szökött. Most már ismét Európában van és nemsokára bíróság előtt számol tetteiért. Sok az ilyen megtévedt ember, a Hermes bank egyik altisztje Csonka József huszonnégyezer pengős csekkeket váltott be, de ahelyett, hogy a pénzzel visszatért volna hivatálatába, megugrott. Három nap múlva ugyan elfogták, de anynyi bizonyos, hogy ezalatt jól élt, mert hater pengőnek sikerült a nyakára hágni.

Egy rettenetes tragédia játszódott le a közelmúltban, amikor tizennégy éves pajtását lötte agyon egy tizenhat éves gyerek. A Mária Valéria telepen játszódtak a gyerekek, akik valahonnan egy kis Frommer pisztolyt keritettek. A gyerekek tréfiáltak, aztán az egyik ráfogott pajtására a revolvert és az eldördült a fegyver szívében találta egy vasuti fékezőnek a fiát, aki holtan rogyott össze. Hajlandók azonban az emberek már revolvert fogni a végrehajtóra is, aki ugyan soha nem volt sehol sem valami szívesen látott vendég, de mostanában különösen gyakran ismerkedik meg a fenyegető revolverrel vagy a lestuftó bottal.

Sok a betörés is az utóbbi időben. Nemcsak kasszafurók, hanem egy betörőbanda is garázdálkodik, falbontással jutván a zsákmányhoz. A hétnek talán

valamennyi napján ért kereskedőt az az igazán kellemetlen meglepetés, hogy üres lett az üzlete, de nem a vásárlók, hanem a falbontó betörők jóvoltából.

Sajnos sok gyermektragédiáról is kell beszámolni. Hiába van lugórendelet, egy-két gyerek mindig megissza a lugót, amit vigyázatlan asszonyok olyan helyen tartanak, hogy a gyerekek hozzá férhetnek. A forró víz is sok bajt okoz s egy hajdunánási szegény kis apróság valóságos belefőtt a levelebe. Orosházán egy kis asztalosinas pedig tornamutatványokat végzett és közben egy zsinagba úgy belebonyolodott, hogy megfulladt. Mikor keresték, holtan találták már a szerencsétlen gyereket.

Földmives színészek mutatták be művészetüket Budapesten. Néhány hónappal ezelőtt ugyanis kiszagdzák és napszámosok adták elő szülőfalujukban Paulini Béla és Kodály Zoltán nagyszerű mesejátékát a Hány Jánost. Olyan sikerük volt, hogy most felhozták őket Budapestre, három napig játszottak a Nemzeti Színházban és az emberek a legnagyobb elragadtatással nézték a magyar népművészetnek ezt az új, nagyszerű megnyilatkozási formáját.

Budapesten már megszűnt a footbalszezon, bajnok az Újpest lett, a Délamerikában annyi sikert elért Ferencváros, második helyre szorult. A profizsionista csapatok már elindultak külföldre, Görögországba, Olaszországba, Németországba, ahol reméljük dicsőséget szereznek majd a magyar névnek.

Hirek Nagymagyarországról

TRENCSEN MEGYE

— Vakmerő betörőket fogott el a rendőrség. Trencsénből írják: Vakmerő betörők garázdálkodtak Pospisil trencséntelepén kereskedő kárára. A tettesek nagymennyiségű különféle árut loptak el és a betörés elkövetése után minden áru nyoma hátrahagyása nélkül megszöktek. A nagy eréllyel lefolytatott nyomozás eredménnyel zárult, amennyiben sikerült a betörés tetteseit Cihlár József, Sevala Ferenc és Ancsinec János személyében kinyomozni és letartóztatni. Az ellopott áru egy részét megtalálták a betörőknél a többi azok időközben értékesítették. Mindhármukat a trencsényi államügyészség fogházába kísérték.

GYŐR MEGYE

— Az égő kályhába dugta a lopott pénzt. Győrben írják: Rajki Mihály, volt vendéglős panaszolt emelt a rendőrségen, hogy 700 pengőt loptak el tőle. A rendőrség megindította a nyomozást és megint csak mestermunkát végzett a detektív testület. Rövid félórán alatt megvolt a tettes egy fiatal lány személyében. A lány ellopta Rajki 700 pengőjét és eldugta. Csakhamar megtalálták azonban az égő kályhában. A rostély alatt a hamu alá rejtette a pénzt, egy újságpapírba csomagolva. Érdekes, hogy semmi bajja nem történt a pénznek. A lány beismerte a lopást, sőt azóta fordult a dolog, hogy több hasonló tettel is gyanúsítható.

KOLOZS MEGYE

— Dolgoznak az utonállók.

Kolozsvárról írják: Vakmerő rablótámadás történt Bánffyhyad közelében az országúton. Bócs közleg mérnöke nagyobb pénzüsszeggel autóján Bánffyhyadra utazott. Az országúton rablók támadták meg a gépkocsit. A mérnök mikor a handiták megállították a kocsit, hangosan kiáltozni kezdett, mire a banditák súlyosan megsebesíték a fején. A mérnök kiáltozásait azonban már többen meghallották és segítségére siettek. A banditák menekülni voltak kénytelenek, még mielőtt a pénzt megkaparinthatták volna. — Három galaci kereskedő ellen a Királyhágón követtek el vakmerő rablótámadást. A három galaci üzletember erdélyi ügyfeleit látogatta meg. Mikor az autó a Királyhágón haladt, több utonálló megállásra kényszerítette a sofőrt. Mikor a kocsi utasai tudatára jöttek annak, hogy rablótámadásról van szó, egyikük revolvert rántott. A banditák azonban fűrgöbök voltak és olyan ütést mértek a kereskedő kezére, hogy alsókarja eltörtött. — Ezután a banditák kifosztották a kocsi utasait.

POZSONY MEGYE

— Véletlenül agyonlőtte legjobb barátját. Ligetfaluról jelentik: Délután 3 óraker megrázó szerencsétlenség történt a ligetfalusi Zabosban levő Lehotzky-vendéglőben. Az áldozat egy 29 éves kereskedő, a tettes pedig annak legjobb barátja, egy 19 éves tanonc. Molnár István és Krepel Károly közműves tanonc évek óta szomszédok és egymás legjobb barátai voltak. Egy délután együtt mentek el

Lehotzky vendéglőshöz, hogy bal arcán, a száj szélénél hatolt annak valami fát eladjanak. Le be fejébe, átfurta a géget és a hotzky azonban nem volt ott, hon s a vendéglős felesége az hány pernyi szenvedés után egyik szobában ültette le őket, meghalt anélkül, hogy eszmélt volna, hogy ott várják meg férjét. Lehotzky azonban nem jött hanyerte volna. Krepel a rendőrség letartóztatta és gondatlanságban járka, nézdegeini sábjól okozott emberlés miatt fog a bíróság elé kerülni.

NEM KAPOTT LEVELÉRE VALASZT? BIZONYÁRA TÉVESSEN CIMEZTE LEVELÉT! A mi címünk: KANADAI MAGYAR UJSÁG 296 1/2 Main St WINNIPEG, Man.

Kevesebb liszt, kevesebb idő, kevesebb munka kell a sütéshez, ha a liszteszsákon ez áll

Robin Hood FLOUR

„PÉNZ VISSZA” garancialevél minden zsákban

MAGYAROK

ALTAL TERMELT

I. oszt. Szamosháti dohányt

rendelhet fontonként

50c.-ért

Minimális rendelés 5 font

CANADA BARMELY RESZERE SZALLITUNK az összeg előzetes beküldése után. — CIM:

FRASER VALLEY TOBACCO GROWERS
4751 MAIN STREET VANCOUVER, B.C.

HA MONTREALBA JÖN, FORDULJON

SÁNDOR M. BÉLA

HAJÓJEGY, PÉNZKÜLDÉSI ÉS TUDAKOZÓ IRODAJAHÓZ
MONTREAL, QUE. 1439 De Bullen St.

A legrégebbi gőzhajójárat Kanadába 1840 — 1929

Most az ideje, hogy családja, rokonai és barátainak Kanadába való kiharizatalára előkészületeket tegyen. Irjon a Cunard Vonalnak saját anyanyelvön. Kimerítő és díjmentes utba igazítást fog kapni és a szükséges okmányok beszerzését elintézzük.

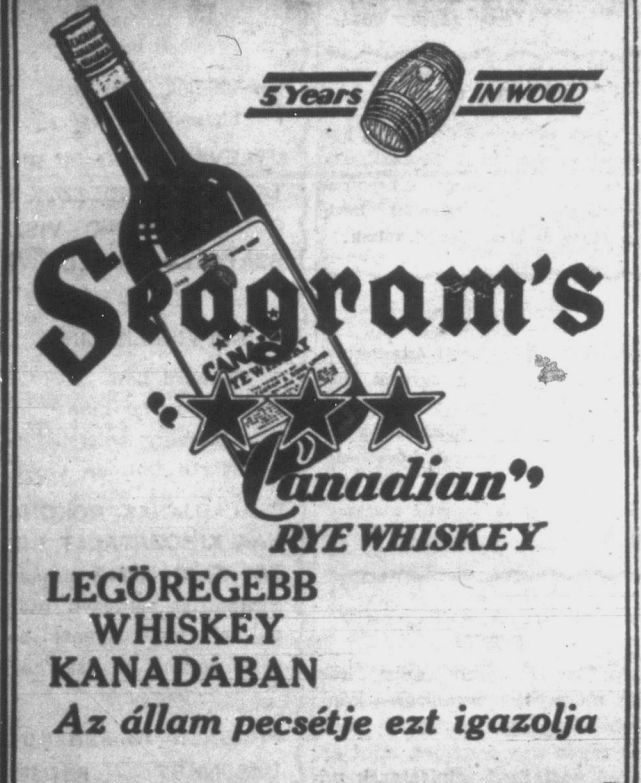
A Cunard Vonalnak az összes európai országokban van irodája, melyek az Ön családjának, rokonainak és barátainak mindenben segítségére lesznek. Ha családtagjainak pénzt óhajt Európa küldeni, azt a legutányocabbban a Cunard Társaság eszközli. Irjon a CUNARD HAJÓK TÁRSULAT címérel

10053 Jasper Ave. EDMONTON
100 Pinder Block SASKATOON
601 Lancaster Bldg. CALGARY
270 Main St. WINNIPEG, Man.
36 Wellington St. W. TORONTO, Ont.
227 St. Sacramento St. MONTREAL, Que.

Cunard LINE

Has vagy annak lényegű ágyúháza!

5 Years IN WOOD

Seagram's

Canadian RYE WHISKEY

LEGÖREGEBB WHISKEY KANADÁBAN

Az állam pecsétje ezt igazolja

CSALADOK KIHÓZATALA végett forduljon a legrégebbi magyar irodához, ahol 34 éve intézik a magyarság ügyeit. FÖLDVÉTEL végett irjon, vagy jöjjön el személyesen és győződjön meg, hogy e vidék legalkalmasabb a településre. PÉNZKÜLDÉSÉT eszközölje általam. Én gyorsan-pontosan a felelősség mellett továbbírom a hozzám beküldött pénzt. KÖZJEGYZŐI okiratokat elkészítek úgy Kanadában, mint az Ohazában

KONYHA FERENC, közjegyző

BOX 514. YORKTON, Sask.

A KANADAI MAGYAR UJSÁG HIRDETŐI ÉS ÜGYNÖKEI MEGBIZHATÓ CÉGEK, KIK KÉSZSÉGGEL TAMOGATJAK LAPUNKAT, HA A MAGYARSÁG RÉSZERŐL IS TAMOGATÁSBAN VAN RÉSZÜK — VÁSÁRLÁSÁNÁL NE FELEJTSE EL MEGEMLITENI, HOGY A HIRDETÉST A KANADAI MAGYAR UJSÁGBAN OLVASTA, EZZEL PÉNZT TAKARIT MEG!

A KANADAI MAGYAR SZÖVETSÉG HIREI

ALAKULT 1928 FEBRUÁR 1.-én — KÖZPONTI IRODA: WINNIPEG, MAN. 544 Main Street.

A SZÖVETSÉG CÉLJA: Egy táborba való tömörítés útján a kanadai magyarság boldogulását és Kanadába való beilleszkedését minden rendelkezésre álló eszközzel elősegíteni.

NÉVTELEN LEVELEK

A Szövetséghez és — amint halljuk — annak hivatalos lapjához, a Kanadai Magyar Ujsághoz is naponta érkeznek levelek, amelyek írói embereket, intézményeket, üzleti vállalkozásokat vádolnak elkövetett bűnökkel, a kanadai társadalmi életben levő, de sokszor csak képzelt visszaállapotok megváltoztatását javasolják, rágalmaznak, fenyegetnek, könyörögnek és oldalakra szóló írásaikra — nem írják oda neveiket.

A Kanadai Magyar Ujság többször közölte, hogy névtelen levelekre nem válaszol és szintúgy a Szövetség, a legjobb akarattal sem tudna válaszolni, mivel nem tudja, hogy kinek címezte a választ és kétséges, hogy az újságon keresztül írt válasz a névtelen levél küldőjét megtalálná-e.

Névtelen leveleket írni ragályos és jóformán gyógyíthatatlan betegség. A jelekből ítélve kétségtelen, hogy a kanadai magyar társadalmi életet túlságosan megtámadta a sok szóbeszéd, bizonyos zárkózottságra készítvén azokat, akik bírnak annyi ambícióval, hogy a közélet ügyeivel foglalkozzanak.

Mindenesetre gerinctelenségről tesz tanúságot az, aki annak ellenére, hogy bizonyos foku ítélőképességgel bír, nem érez annyira bátorságot magában, hogy az egész nyilvánosság előtt tanuvallomást tegyen meggyőződéséről, hanem gondolatlan formába öntve, lopva becsapászi a közélet valamelyik intézménybe és alamizsnát leső koldus gyanúját remegve várja, hogy vajon lesz-e valaki, aki megkönyörül rajta és elméje szüleményét magáévá teszi.

Kétségtelen, hogy a névtelen levelekben lehetnek és igen gyakran vannak is jó ötletek és gondolatok, azonban szerzőjük meghunyászkodása miatt értelmetlenné válnak. Mert ne gondoljuk, hogy névtelen levelek szerzői minden esetben kis igényű és szűk látókörrel bíró emberek, akik nevüket csakis azért nem írják alá, mert kellemetlenségektől tartanak. Nem egyszer befolyásos tekintélyek hasonlanak meg ilyenképen önmagukkal, mikor az önző felfogás hatalmaskodik a jobb érzés felett.

Az utolsó hetekben egy inkognitóban utazó agitátor nyolc szavahihető tanu jelenlétében szerkesztett egy mérész kijelentésekben gazdag levelet és dacára annak, hogy köztisztelőtlen álló embereket hurcolt meg benne és nagy mértékben kiterjedt mozgalom jogosulatlanul vonta kétségbe, gyáva volt felelősséget vállalni gondolatáért. Az erről tudomással bírók egy darabig lelkesedve várták az ellentétes vélemények találkozásának lehetőségét, majd lassanként tudatára ébredtek annak, hogy a lesből hátulról támadókkal önértékes lélek nem fog viaskodást kezdeni. Végül is a névtelen levélről tudomással bírók bünrészességgel kezdték magukat vádolni és megszegyenülten igyekeztek lelkükről elizni a kellemetlen lidércnyomást.

Ti, névtelen levelek szerzői, gondoljátok meg, hogy ismeretlenül is csak a megvetés és szánakozás jut nektek osztályrészüli, lépjétek ki a napvilágra és legyetek bátrak. Ha meggyőződésüket magáévá teszi a közvélemény, úgy részesüljétek az elismerés babérfájában, ha pedig elveti azt: nézzetek szembe férfimódra vereségetekkel. Ha türelmetlen felfogástok tulzó lenne a békés gondolkodású nagy többség előtt, remélhetitek, hogy minden gondolat jelentősége teljes súlyával fogja közelebb hozni a kanadai magyarságot a gondolat-közösséghez. Ne restelkedjétek gondolataitokat megosztani a közélet és járuljatok egy szellemi téglával a kanadai magyarság jólétének dicső épületéhez.

Istvánffy Miklós titkár.

ADATOK A BETEGSEGÉLYZÉS RŐL

A Kanadai Magyar Szövetség betegsegélyző és életbiztosítási osztályáról annak első évi működése után a következő érdekes adatokat bocsátjuk a nyilvánosság elé, miután valószínűnek tartjuk, hogy azok a problémák, amelyek ma a Szövetség vezetőségét foglalkoztatják talán rég meg lettek volna oldhatók, hogyha a Szövetség nem mindjárt a megalakulásakor alkalmat lett volna a nyilvánosság előtt ismertetni minden akityitását.

A betegsegélyzés és életbiztosítás kérdéseivel már a Szövetség első elnökségi bizottsága is foglalkozott, de az alakuló nagygyűlésen felzárkózott körül ellentétet annyira megzavarták a szervezés munkáját, hogy a gyűlés nem adott utasítást annak a Szövetség első évi programjába való felvételére. A vezetőség az ország minden részéből felhangzó kérelemre azonban kénytelen volt azt önkéntesen beillesztetni az első év munkakörébe amit a második konvenció nemcsak jóvá hagyott, de legnagyobb elismeréssel méltatott.

Tekintettel arra, hogy a Szövetségnek az ország minden részén lakó magyarság igényéről kellett gondoskodnia, egy olyan betegsegélyzési és életbiztosítási tervre volt szükség amely az életbiztosítási pillanatban álló szervezettel legyen biztosítva, a teljes és feltétlen biztos védelmet nyújtson, eltekintve attól, hogy a kez-

detben hány száz tagja van. A Szövetség tervezetét már első perctől kezdve pártatlan állottak a kanadai betegsegélyzők között azon szerencsés körülményből kifolyólag, hogy a központi titkár amellet, hogy alapos ismerője volt a kanadai magyarság helyzetének, éveken keresztül képviselője, tolmácsa vagy tisztviselője volt számos kanadai magyar egyesülésben.

Az első év adatai sok értékes tapasztalattal gazdagítottak bennünket. Ma már tisztában vagyunk azzal, hogy ha a magyar faj egészségesebb is mint más Kanadában élő néptajok, ugyanakkor a magyarság túlyomó százaléka nem válogat a munkában és tul sok helyrekerdik el kényserülésgből a legveszedelmesebb foglalkozásokban.

Bebizonyosodott az is, hogy a kizárólagosan havi illetékekből önmagát fenntartó betegsegélyző egyesületek illetékének arányban kell állni a betegsegély összegével, hogy a tag teljesen biztosítva lehessen arról, hogy betegsége esetén jogosult segélyt megkapja. Mivel a Szövetség vezetőségének a legfontosabb az volt, hogy a tag minél kedvezőbb feltételek mellett, de pénzügyileg szűk körökben álló szervezettel legyen biztosítva, a Szövetség kellő tökélyben ezt nagy tökélyvel rendelkező társulatok-

kal kötött szerződésekkal biztosította és ezáltal szinte hihetlenné látszó eredményt ért el már az első 12 hónap alatt. Ugyanis dacára annak, hogy több taggal rendelkezett, mint bármelyik más kanadai magyar egyesület minden 100 dollár tagsági illeték ellenében 158 dollár segélyt fizetett ki, ami bármelyik kis vagyonnal rendelkező egyesület fizetéseképtelenné tett volna. Ugyanitt említtük meg azt a tény, hogy a tagok még oly esetekben is igényt tartottak segélyre, amikor az orvosi bizonyítvány beszerzése többbe került, mint a segély összege és mivel a társaságok — tekintettel a Szövetségre — több oly esetben is kifizettek segélyeket vagy külön segélyt adtak, amikor teljesen nyilvánvaló volt a segélyre való jogosultsággal.

A betegsegélyzést az első hónapok alatt foglalkozás szerint osztályoztuk azonban később általánosítottuk, mivel sok nehézség keletkezett a foglalkozások gyakori változtatása miatt. A Szövetség betegsegélyző tervzetének kimagasló előnye, hogy oly egyneknek is tud védelmet adni, akik elszigetelten a magyar lakta vidékektől magányosan élnek, továbbá, hogy alacsony illeték ellenében aránylag hihetetlen hosszú ideig nyújt segélyt a gyakorlatban levő néhány helyi védelem helyett.

E rovatban hetenként fogunk a betegsegélyzés és életbiztosítás kérdésével foglalkozni és felhívjuk olvasóink figyelmét arra, hogy a magyarság általános helyzetén segítenek, ha véleményeikkel hozzájárulnak a kérdés fejtegetéséhez és ismertetéséhez akár a Kanadai Magyar Ujság, akár a Szövetség útján.

Betegsegélyzés tekintetében nem okoz különbséget, hogy valaki az órákos avagy a törpék osztályába tartozik.

Simon György Winnipeg népszerű birkózó mestere 6 láb magas és anélkül, hogy kövér lenne 225 fontot nyom. Simon Kanadába léte óta egy esetben 49 napig volt munkaképtelen amikor favágás közben egy fa rúzába esett, 42 napig, amikor festés közben egy szögbe lépett és 22 napig nem tudott dolgozni a közel multban, amikor egy állvány rá esett.

Simon az első két balesetből kifolyólag nem kapott betegsegélyt azon egyszerű okból, mert nem volt tagja egy betegsegélyzőnek sem. Az utolsó esetből kifolyólag azonban 22 napi teljes segélyt kapott a Szövetség betegsegélyző osztályától, dacára annak, hogy egy napig sem volt ágyban, csupán fennjáró beteg.

Simon augusztus óta tagja a Szövetségnek és máris a befizetett összegnek a 3 szorosát kapta vissza.

Sokan vannak akik csupán azért válnak tagjaivá a Szövetségnek, hogy annak életbiztosítási és betegsegély előnyeit élvezhessék.

A Szövetség egy tagja, akit mostoha apja 2 éves kora óta nevelt állandóan, vezetőket nevelt használt és e néven házasodott meg és keresztelte meg gyermekét. Egy véletlen körülményből kifolyólag tudta meg, hogy feleségének és gyermekének adott név nem felel meg a valóságnak és annak átváltoztatásért ügyvédek folyamodott. Az ügyvéd 25 dollárt kért, mire az illető a Szövetséghez fordult felvilágosításért és dacára az ügy különös voltára a nevet egy héten belül 1—1 dollár állami illeték befizetése ellenében átváltoztatták a Szövetség közbenjárására.

A fenti példa mutatja, hogy a Szövetség szervezete e hatalmas kiterjedésű birodalomban évente százezrekre menő kiadást takaríthatna meg, ha a magyarság ugyanakkor, amikor tekintélyes emelésre szervezkedik, annak előnyét ki is használja.

Mégis csak beengedik a mennonitákat?

Az Oroszországból kiűzött német mennonita telepesek egy részét úgy látszik mégis be fogja engedni a kanadai bevándorlásiügyi minisztérium. Állítólag három ezer mennonitáról volna szó, de a nyugatkanadai kormányoknak a munkanélküliségre való hivatkozására nagyobb részüket Brazília felé irányítják.

Ugyanekkor úgy hírlik, hogy a bevándorlásiügyi hatóságok semmiféle változtatást nem fognak eszközölni az 1929-es kvótatörvényen, minek következtében 1930 folyamán is csak a már Kanadában letelepedett közép-európaiak vérokonait engedik be.

SRINGSIDE, Sask.

Simon János honfitársunkat, aki négy évvel ezelőtt jött Kanadába, a közelmultban oly szerencsétlenül rugta meg az egyik lova, hogy alig egy negyed mérföldet több mint három óra alatt tudott csak megtenni. A rettenetes hóvihárban senki se hallotta meg segélykiáltásait s csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudta magát hazavonszolni. Ha csak néhány száz lábbal tovább kellett volna mennie, minden bizonnyal elhagyta volna ereje, úgyhogy ott fagyott volna meg a farkasordító téli hidegben.

NORBURY, Sask.

Norbury magyarjait az őserdő zizegő zúzmarái meglehetősen elválasztják meg egymástól. A szent karácsonyest azonban nem ismert távolságokat és így a jó magyarok szép számmal jöttek össze Révész honfitárs lakásán, ahol barátságosan elbeszélgettek és hazafiasan dílora, mogyoróra kártyáztak.

Majd éjfélkor az ottevők szivből jövő Glóriája rebtent el a csendes éjjel keresztül Betlehembe a világ Megváltójának dicsőítésére.

Karácsony másnapján pedig Molnár András honfitársunk lakásán jöttek össze nagyszámúval, ahol a házigazda szőlőivel és zenével igyekezett vendégeit vigasztalni hangolnival. Ennek az lett az eredménye, hogy még reggel 7 órákor is rakták a ropogós csárdást magyarjaink.

Janó László

A "DONGÓ" OLVASÓIHOZ

A "Dongó" kanadai előfizetőinek szives tudomására hozom, hogy — amint az a Kanadai Magyar Ujság an nakidején megírta — hetekkel ezelőtt súlyos természeti baleset ért gépkocsi összeütközés következtében. A fejemen kapott több rendbeli sérülés miatt hetekig munkaképtelen voltam és ezért a Dongót se tudtam megírni. Ez volt az oka annak, hogy november és december hónapokban nem kapták meg a Dongót. Amióta az előfizetők szives elnézését kérem, egyben értesítem őket, hogy rövidesen megjelenik a "Dongó" és a két hónapi elmaradás mindenkinek javára lesz írva a lejáratú időnél. Az előzőnél sokkal boldogabb üzeneteket kívánva a Kanadai Magyar Ujság minden olvasójának — vagyok magyar szeretettel.

KEMÉNY GYÖRGY

a "Dongó" szerkesztője 1060—25th Street, Detroit, Mich.

RAYMOND, ALTA

A Raymondi Első Magyar Betegsegélyző Egyesület január 5.-én tartotta meg az 1930 évre szóló tisztújító közgyűlést és egyhangúlag a következő tisztikart választotta meg. Elnök Némény Gyula, alelnök Ruzsár Miklós, titkár Csabay József, pénztárnok Józsa Sándor, ellenőrök Halász Lajos és Csizmadia Dénes, beteglátogatók: Till Ferenc, Beresnyák József, ajtóőrök: Józsa András és Fudra István, a vigalmi bizottság tagjai: Pásztor István, Kasza Ferenc és Rémiás József.

A Raymondi E. M. B. Egyesület szilveszteri mulatsága egy erkölcsileg, mint anyagilag várakozáson felül szépen sikerült. Ott volt a raymondi magyarságnak szinte-java. Az újévet a társaság "Isten áldd meg a magyart" tal üdvözlőle. Köszönet illeti meg a hölgyközönséget, hogy az izletes vacsoráról gondoskodott, a vezetőséget, amely ezt a szép mulatságot rendezte. A mulatság a legnagyobb rendben folyt le és reggel 5 órákor ért véget, azzal a biztatással, hogy a legközelebbi farsangi bálon viszontlátjuk egymást. Ezuttal felkérjük a vidéken lakó tagtársainkat, vegyék tudomásul, hogy a január 5.-én megtartott rendezés havi gyűlésen a közgyűlés egyhangúlag megszavazta a magasabb havi díjak befizetését és viszont a nagyobb segély kiutalását. 75 cent havidíj ellenében ugyanis január 1-től az egyesület \$6 dollár heti segélyt fizet. Felkérem tehát a vidéki tagtársakat, hogy fizetésüket a fentjelzett módon küldjék be és viszont, akik előre vannak a befizetéssel úgy ezen az alapon rendezzék fizetésüket.

Az egyesület megbízásából
CSABAY JÓZSEF titkár.

CRESTON, B. C.

Patrick János és Bilica Margit közszerebben álló fiatal házaspár kis leánya Irénke, Margit nevet kapott a keresztelésben. Keresztül Dzvigola János és Mrs. Vendri voltak.

TORONTO, ONT

Lapunk barátai arról értesítettek, hogy két magyar cég, ugymlnt Zola testvérek órászülete, valamint Zatory és Weinberger ruhaüzlete a nehézségekkel szembe fordították a gazdasági viszonyok következtében felzárkózott. Remélik, hogy ebből kifolyólag nem éri a torontói magyarokat kár.

MEGNYILT A KEPTÁVIRÓ-POSTA

Anglia és Németország között megnyílt a rendszeres képtáviró forgalom, amiód a mult hét végén úgy a német, mint az angol postaiügyi miniszterek udvariasságból megajándékozták egymást a képmásukkal — távirati úton. A posta ezen legújabb vívmányának különösen abból a szempontból van óriási jelentősége, hogy hivatalos iratok és mindennemű okmányok ezután már lefényképezve pontos másolat alakjában távirati úton továbbítható bármely postahivatal segítségével.

KANADÁBAN ÉLŐ MAGYAROK FIGYELMESE!

Alulírott régi bevándorlási német ügynök jövőben foglalkozik magyarok elhelyezésével, te lepteésével is. Régi összekötő tésé révén előnyös feltételek mellett jó farmhos juttat bárkit akinek komoly szándéka van le települni. Mindennemű iratokat affidavitot, szerződéseket kiállít a magyar nyelven megmagyarázva, lefordít. A legelkíméretesebb eljárásról bárki meggyőződhetik. Családtagok, ismerősök kihozatalát eszközöl; HA JÓ JEGYET RESZLETFIZETÉSRE AD. Felvilágosítások, munkahözvetítés ingyen eszközöltetik. Pénzküldés ingyen előnyösebb feltételek mellett.

Max Drab

hajójege és bevándorlási ügynök
A Hamburg—America Line — French Line, Holland—America Line — Canadian Pacific S. Co. Telefon 1448.
EDMONTON, Alta 10259-101 St

H A

VISSZA OHAJT UTAZNI AZ ÓHAZABA AZ ÚJÉVBEN

Ha kellemesen óhajtja ezen utját megtenni, kérjen felvilágosítást irodánktól s mi gondoskodunk arról, hogy kényelmesen utazzék az általunk képviselt legnagyobb társaságok győnyörü hajóin!

Érdeklődjék már most a biztosítsa helyét.

ÜTLEVL-ÜGYÉT MI DIJTALANUL RENDEZZUK S GONDOSKODUNK -VISZSZATERÉSI ENGEDÉLYÉ RÖL

KÉPVISELETEINK:

Cunard Line
White Star Line
Hamburg America Line
North German Lloyd

CSALÁDJANAK, ROKONAINAK KIHÓZATLAT BIZZAGYAN IRODANKRA mi azt gyorsan és pontosan intézzük el. Hajójegeinek bevásárlásánál segítségére vagyunk.

PRÓBALJA KI PÉNZKÜLDÉSÜNKET — KÉRJEN PÉNZKÜLDÉSI LAPOT!

Cimünk:

Dr. JÁNOSSY & CO.

543 Queen St. W.
TORONTO, Ont.

BETEGNÖK

akik gyengeség miatt szenvednek, legokosabban teszik, ha orvoságért, segélyért a régi, megbízható helyre fordulnak, melynek címe:

VÖRÖS KERESZT PATIKA

8901 Buckeye Road, C. C. CLEVELAND, O.
Irjon bizalommal, küldjön be 10 cent bélyeget és akkor titoktartás mellett válaszolunk és küldünk nagy Orvosi Tanácsadó könyvet és árjegyzéket.

CANA, Sask.

Általános a részvét idősebb Rathgeber Mihályné szerencsétlenségén, akinek a lába combban törtött el. A szomszédságukban lakó flukhoz az át költözködést előkészítve valamit le akart a szegről akasztani a évégből állott a székre, melyről egyensúlyt veszítve zuhant le a 75 éves matrósa. A melville kórházban ápolják.

SAXONHILL, Sask.

Balla Géza és Kakkor Rozália házastársaknak múlt hó 30-án leánygyermekük született, ki a keresztneve szentségében I. hó 6-án Margit, Ilona nevet kapott. Keresztanyóik Varga István és Varga Annus voltak. Slickhardt Tivadar.

WINNIPEG, Man.

A "Magyar Nőszövetség" január 8-án este tartotta évzáró és tisztújító közgyűlését. A tagok a nagy hideg dacára élénk érdeklődést tanúsítottak és nagy számban vettek részt a gyűlésen. A múlt évi tisztikart megható lelkesedéssel újra választották. Elnök: N. Istvánffy Zoltánné, alelnök: Farkas Imréné, titkár Wild Lászlóné, jegyző: Urbán Károlyné, pénztárnok: Botka Olga és ellenőrök Henter Sándorné és Tóth Mártonné lettek. Tekintettel Urbán Károlyné nagy elfoglaltságára, a közgyűlés a tisztikar számát egy helyettes jegyzővel emelte. Erre a tisztségre Gfeller Máriát választották meg általános örömmel, akit e helyen is szeretettel köszöntünk és üdvözlünk.

N. Istvánffy Zoltánné, elnök

A Magyar Sportkör január 18-án este 8 órai kezdettel táncestélyt rendez, mely alkalommal a következő műsorral fogják gyönyörködtetni a megjelenteket: Istvánffy Miklós konferál, 1. Enekkar, 2. Sebők József szavalt, 3. Hauser Irén táncszámát kíséri Istvánffy Zoltánné, 4. Payerle Ákos szavalt, 5. Botka Olga énekel, 6. Bruder Anna zongorázik, 7. Muszti Dénes hegedűszóló, 8. "God Save the King!"

Múlt szombaton este bensőséges családi keretben között eskette meg Csendes tiszteletes Lukács József szlovák-magyar honfitársunkat Brandstrom Erna Erika kanadai születésű, de svéd származású hajadonnal. Tanuk Lessó István és Sjogrer Astrid voltak. Az egyházi szertartás után az Anderson család vendégszerető házában ünnepelték a nagy családi eseményt.

Wild Kornél honfitársunk és neje Kolozsvári Éva múlt vasárnap tartott keresztvív alá a McDougall ref. templomban Vas János honfitársunk és neje Varju Zsuzsanna újszülött kislányát, aki a keresztneveben Éva, Erzsébet nevet kapott.

NAGY FELADATOK ELŐTT A MUNKÁSKORMÁNY

MI VAN INDIÁVAL? — A MUNKANÉLKOLISEG ES BELSŐ MEGHASONLÁS MELLETT A KÖLGYI GONDOK UTOLSÓ PRÓBÁRA TESZIK MACDONALD KORMÁNYAT — MONDOTTA LAPUNK SZERKESZTŐJE NEK RATCLIFFE LONDONI UJSAÍRÓ — MINDEN RÁTERMETTSE-GOK ELLENÉRE KETSÉGES, HOGY ANGLIA JELENLEGI VEZÉREI MEG FOJÁK TUDNI OLDANI AZ ELEJK TORNYOSULÓ NEHEZSÉGEKET

A Canadian Press winniepi irodájában, ahol egész Északamerika nagy gőpontjai "up-to-the-minute" eseményeknek titóerén tarthatja az ember a kezét, éjjel-nappal, hétkösnap és vasárnap egyaránt eszeveszet kopognak a távirófelvétel masinák, a múlt vasárnap éjjel érdekes emberrel hozott össze a véletlen. Eppen a hágal jóvátételi konferencia legutóbb érkezett magyar vonatkozása távirati jelentéseit néztem át, lapzárta előtt, hogy a legújabb híreket kapják a Kanadai Magyar Ujság előfizetői, amikor egy őszbecsavarodott fejű, szurószemű kis ember nyugodt hidegvérrel kutatta a mellette levő asztalon az Indiáról érkezett, jobbanmondva nem érkezett távirati híreket.

"Too bad, too bad" — mondotta, mire megindult köztünk a beszélgetés. Hamarosan kiderült, hogy ő Kenneth Ratcliffe londoni ujsáíró, aki mintegy harminc esztendővel ezelőtt kezdett behatóan foglalkozni Indiával, ahol azóta több évet is töltött és — amint azt a hétfő reggeli lapokból megtudtam — az egyik elismerten legnagyobb közgazdasági szakértője az angol világbírodalomnak, főleg indiai kérdésekben. A hinduk országáról várt hírek elmaradása feletti felháborodását kihasználva, megkérdeztük a londoni kollégát sok mindentől és a között érdekességéből helyszíne miatt egyelőre csak ennyit:

Annak ellenére, hogy India nemzeti tanácsa kiküldtette az ország teljes függetlenségét és megtaradta az adófizetést, valamint az angol tisztviselőknek való engedelmességét — India még nem veszett el és nem kapcsolódott ki végleg az angol világbírodalomból. Igaz ugyan, hogy India valódi vezetője Mahatma Gandhi, aki hosszú évtizedek kitaró munkájával teljesen írt mintára készítette elő az angoloktól való elszakadást, ma már szintén szélsőségesebb hangokat peng: mindez azonban Ratcliffe szerint nem jelenti azt, hogy a hidegvérű angolok mindjárt faképnél is hagyják Indiát vagy pedig katonai erőszakosakkal igyekezzenek megoldani a helyzetet. ő személyes ismerőse és határozottan nagy híve Gandhinak, akinek szinte nem hordoz bölcsebb politikust a Himalája árnyékában elterülő mesés gazdagságú fél sziget Gangesz-mosta földje. A legnagyobb baj talán mégis csak ott van hogy az ezeregynéhány indiai vallásfelekezet és osztálygyűlölet még Gandhi szavára sem tud meggyezni s így valószínűleg sokkal rosszabb lesz a helyzet Indiában, ha az angolok tényleg kivonulnának egy szép napon.

A MacDonald kormányt tehát a jóvátétel, a leszerelés és az orosz veszedelem mellett főleg India aggasztja, amely ma már azszal a függetlenséggel sem elégednek meg, amelyet például Kanada élvez. Nem kell azonban megfélekednünk arról, hogy a belső politikai viszálykodás mellett az egy és félmillió főre felnövekedett munkanélküliek szintén igen nagy gondot adnak az angol kormánynak, amely mindenesetre sokkal többet tudna tenni a munkásság érdekében, ha a diplomáciai és gazdasági viszonyok nem volnának olyannyira súlyosak az egész világbírodalomban. Most, a közelgő hónapokban fog tehát elődölni ugy a munkáskormány, mint India sorsa, mely aszután kétségtelenül nagy befolyással lesz nemcsak Ásria, de az egész világ politikai fejlődésére.

Mindezt olyan jellegetesen angol hidegvérrel mondta el az őszbecsavarodott fejű, szurószemű Kenneth Ratcliffe, mintha valami béka-egyharcról mesélt volna. Ha amikor színlodal lakás felé elkísértem megemlé-

tettem neki a mi fájalmainkat, egyetlen mozdulattal, egy szóval sem árulta el, hogy hallja is, amit mondok neki az Európára néve még az angol bonyodalmaknál is veszedelmesebb trianoni tragédiáról. Csak amikor elbucustunk ráta meg a kezem: "I think you Hungarians are right". B.P.B.

Melvillenél kisiklott a gyorsvonat

A Winnipeg felől Saskatoon irányában robogó gyorsvonat a múlt szerda reggeli nagy hideg miatt megperedett sínok következtében Melville állomástól mintegy 45 mérföldre kisiklott a nyílt pálya egy éles kanyarlatában. Az oldalra fordult acélcselik utasai közül szerencsére csupán öten sebesültek meg, azok is könnyebben, viszont a pálya ugy megrongálódott, hogy a gyorsvonat csak nagy késéssel folytathatta útját.

A vizsgálatot természetesen azonnal megindították és a szakértők szerint a kérdéses kanyarlatban különleges szimererítő berendezéseket fognak alkalmazni, miután ugyanezen a helyen egyszer már történt szerencsétlenség. Állítólag a legújabb megoldások túlságosan nehezek a sok helyütt aránylag kevés kavicsozással aláágyazott pályához viszonyítva s így különösen erős fagy idején könnyen történik szerencsétlenség, ami ellen egyelőre az a legjobb védekezés mód ha az utazóköntség néhány centérra nagy összegekre biztosítja életét a vasuti pénztárnak.

Ha állandó népköltészeti rovatot akar olvasni lapunkban, szerezzen minél több előfizetést, hogy 16 oldalas nagy ságban adhasuk ki a KANADAI MAGYAR UJSAGOT!

50 CENTERT portómentesen megküldjük a KANADAI MAGYAR UJSAG KEPES NAGY NAPTARÁT, melyben minden kanadai magyar megtalálhatja a neki megfelelő olvasnivalót. Nem kevesebb, mint 224 tartalmas oldalon kötetmények, előadásra alkalmas szindarabok, gyermekeknek való magyar és angol mesék, anekdoták, magyar telepeknek és az év általános története, Kanada érdekességei, az itt használt és az ő hazai mértékegységek összehasonlítása valamint számtalan más hasznos tudnivaló teszi gazdaggá a Márton Lajos festőművész gyönyörű címlapjával ékesített vasos kötetet. RENDELJE MEG MEG MAI!

TEMESHY GYÖRGY 4 mesterműve: 1.) A Grófi Kastély Titka, vagy Két Hűség Szív Kálváriája. 2.) Varos Hóhéja, vagy a Fekete Lovag. 3.) A Gályarab, vagy a Velencei Rémes Éj. 4.) Az Egő Ház Titka, vagy a Kétarcu Aszony. 20 füzet ára \$1.00. — 50 füzet \$2.25. 100 füzet egyszerre rendve \$4.00. TANULJON ANGOLUL Amerikai nyelvmester, melyből tanító nélkül megtanulhat angolul \$1.50 — Angol-Magyar Levelező és Öngyűvőd \$1.50 — Angol-Magyar és Magyar-Angol Szótár \$1.00. A három könyv \$3.00. Posta költségére és biztosításra 25 cent melléklendő. Kanadába nem szállít a posta utánvételes csomagot. KERESKES TESTVÉREK 208 EAST 86th STREET NEW YORK CITY

Canadian Pacific Steamships CANADIAN PACIFIC GÖZHAJÓK előreváltott hajójegyek Vásároljon a Canadian Pacific hajótársaságnál jegyet családja vagy rokonai számára, hogy modern uton jöjjenek Kanadába. A MI HARMADOSZTALYUNK megfelel a husz év előtti elsőosztálynak. Hajónk a biztonság berendezésével felszerelve veszély nélkül szelk az óceánt. OLCSÓ JEGYEKERT — Jó SZOLGÁLAT, izletes ÉTTELEK; ez a mi elvünk. TAGAS kabinjaink, 2, 4 vagy 6 személyi részére. INDULÁS hetenként többször is, ueghogy nem kell összekötöttek miatt várakoznia KÁREBTEN, valamint minden nagyobb európai városban. AFFIDAVITOK ES BEVÁNDORLÁSI ENGEDÉLYEK megszerzésében utasainknak mindenben segítségére vagyunk és a szükséges iratok kiessközlésében közbénjárunk. KÜLFÖLDI UTLEVELEKET BESZERZUNK LEGKÖZELEBBI ÖHAZAI UTJÁT TEGYE MEG A CANADIAN PACIFIC HAJÓN ES ELVEZZE A NAGYSZERU SZOLGÁLATOT. Minden országra szóló utlevelet rövid időn belül beszerzünk. Teljes felvilágosításért jelentkezék a legközelebbi CPR ügynöknél vagy írjon közvetlenül az alábbi címek valamelyikére: R. W. GREENE, Edmonton, Alta. G. R. SWALWELL, Saskatoon Sask. D. I. LALKOW, Saskatoon Sask. G. F. SCHMIDT, Winnipeg, Man. W. C. CASEY, General Agent, 372 Main Street — Winnipeg, Man. Ha pénzt óhajt küldeni az Öházában tartózkodó rokonainak, küldje a CANADIAN PACIFIC EXPRESS COMPANY útján.

MACDONALD'S Fine Cut Aki maga sodorja cigarettáját — az jobb dohányt nem talál Minden csomag dohányban ZIG-ZAG Cigaretta Papir ingyen GYÜJTSE A KEPES KÁRTYÁKAT!

A Kanadai Magyar Ujság angol leckéi 61. LECKE. Akar velünk reggelizni? Érezze magát otthon. Reggelizett már? Igen már reggeliztem nyolc órakor. Mit reggelizett? Ittam egy csésze kávéét vajás kenyérral. Én mindig egy pohár tejet iszom reggelire. Reggelizet már? Még nem. Ön éppen idejében jött. Velünk fog reggelizni. Itt van zsemlye és pirított kenyér. Melyiket szereti jobban? Egy zsemlyét fogok enni. Óhajjt ön teát, kávéét vagy csokoládét? Will you breakfast with us? Make yourself at home. Have you had your breakfast? Yes, I breakfasted at eight o'clock. What had you for breakfast? I had a cup of coffee, and some bread and butter. I always drink a glass of milk at breakfast. Have you breakfasted? Not yet. You come just in time. You'll breakfast with us. Here are some rolls and toast. Which do you like best? I'll take a roll. Do you take tea, coffee or chocolate? Will ju brekfeszt vith asz? Mék jurszself et hóm. Hev ju hed jur brekfeszt? Jesz, aj brekfesztet et ét óklák. Vát hed ju for brekfeszt? Aj hed e kap av ka-fi, end szam bred end badör. Aj al-vész drink e gless av milk et brekfeszt. Hev ju brekfesztet? Nát jet. Ju kam dzsaszt in tájr. Jul brekfeszt vith asz. Hír ár szam róisz end tósz. Vics du ju lájk beazt? Ajl ték e róil. Du ju ték ti, ka-fi-ör csáklét?

HOLLAND-AMERICA LINE ROTTERDAM — VOLENDAM NEW AMSTERDAM ES VEENDAM a Holland Amerikai Vonat közkedvelt hajói. Hajóindulást hetenként New Yorkból Magyarországból Kanadába Kézetlen összekötés ROTTERDAM ES HALIFAX között. Kihűtő szobák a családok Segítógere iszünk bevándorlók részére a kanadai beutazási engedély megszerzésében. Irodánk és képviselőink minden nagyobb városban. Felvilágosítást nyújt minden helyi ügynök vagy a HOLLAND-AMERICA LINE 673 MAIN STREET WINNIPEG, Man., Canada.

7 napi ingyen próba REUMABAN SZENVEDŐKNEK Ha ön reumában szenved, Rose Reuma Orvosságot eszedjen, amely feltétlen kigyógyítja ebből a kínos betegségből. Ne küldjön pénzt, csupán küldje el címünkre az alábbi levelet, melyet mi küldünk önnek egy próbacsomagot. ROSE REUMA TAB CO. Dept. H. 4. 3624 N. Ashland Ave. Chicago, Ill. Küldjenek egy próbához Rose Reuma orvosságot ingyen és bérmentve. Egy heti használat után visszaküldöm amennyiben nem találom megfelelőnek. Név: Cím:

A TAKARÉKOS EMBER KÉNYELMESEN ÉL ELÉGEDETT, MELLVEL AZ UTAN FENYÍT VET AZ EGESZ CSALÁDJANAK JÖVŐJÉRE. HOGYAN KERULHET ILYEN MEGNYUGTATÓ HELYZETBE VALAKI? EZ EGYÁLTALAN NEM TITOK. KEZDJEN ÖN IS TAKARÉKOSKODNI! ÖN IS EPPEN OLVAN MEGELÉGEDETT ES BOLDOG LEHET — HA KÖVETI A TAKARÉKOSAK PÉLDÁJÁT. MERT NEM KELL AGGDONIA — MEGVAN A SAJÁT OTT-HONA, NEM SZUKÖLKÖDIK SEMMIBEN, BOLDOG ES MEGHELYEZZE EL MEGTAKARITOTT PÉNZET NALUNKI PROVINCE OF MANITOBA SAVINGS OFFICE Donald & Ellice és 994 Main St WINNIPEG.

GYORS, PONTOS, LEKISMERETES PÉNZKÜLDÉS AZ ÖHAZABA THE SPIRA STATE BANK 2207 Ontario St. CLEVELAND, O. U.S.A.

NYERS BŐRÖKET VESZÜNK A KÖVETKEZŐ MAGAS ÁRAKON: Vörse róka \$60.00 Farkas \$51.00 Górény (Mink) \$35.00 Mosómedve (Raccoon) \$20.00 Húz (Lynx) \$75.00 Coboly (Sable) \$38.00 Részletes árjegyzékért írjon a következő címre: S. FIRTKO 426 Penn Ave, PITTSBURGH, Penna. U.S. of America

SZABÓ és FREIBERT borbély és fodrászmesterek azuton hívják fel a winniepi magyarság figyelmét, hogy ALEXANDER AVE. 207 sz. alatt modernül berendezett BORBÉLYÜZLETET nyitottak és kéri a magyarság szives pártfogását.

ORVOSOK

Dr. BIRÓ KÁROLY
Sebész és belgyógyász
a budapesti Gr. Apponyi
Poliklinika v. tanársegédje
SASKATOON
123-20th Street West
Telefon: 2724

Dr. H. HERSHFIELD
orvos és sebész
Ultravioleta és Röntgenpajzár-kezelés
875 Main St. & Alexander Ave. sarok
WINNIPEG, Man.
Hendel telefon: 26 600
Lakás telefon: 51 162
MAGYARUL BESZÉLUNK!

Dr. J.E. WILKINSON
a magyarok fogorvosa
520 Telger Building
A 15-centes Store felett
EDMONTON, ALTA.

A MAGYAROK FOGORVOSA
SASKATOONBAN
Dr. A. SINGER
123-20th STREET WEST
TELEFON:
RENDELŐ 3011 LAKÁS: 4389

Dr. M. LEVINE
orvos és sebész ezuttal tudatja magyar betegeivel, hogy
rendelőjét Quellerie ucca 715 szám alá helyezte át.
Telefon: Burn 8601. WINDSOR, ONT.

HA HAJÓJEGYET akar vásárolni,
vagy PÉNZT akar küldeni hozzá-
tartozóinak forduljon bizalommal
SIPOS GYÖRGY
Irodájához,
Melville, Sask.
ahol haladéktalanul el fogják intéz-
ni a dolgot. — BEVÁNDORLÁSI
ENGEDÉLYEK, FARM-VETEL,
MUNKAKÖZVETÍTÉS

HA HAJÓJEGYET akar vásárolni
vagy PÉNZT akar küldeni hozzá-
tartozóinak forduljon bizalommal
SHOMODY JÓZSEF
Irodájához;
P.O. BOX: 5.
Spiritwood, Sask.
ahol haladéktalanul el fogják intéz-
ni a dolgot. — BEVÁNDORLÁSI
ENGEDÉLYEK — FARMVETEL
MUNKAKÖZVETÍTÉS

MINDEN
orvostan keresse meg SZAKÁCS
GÁBOR Irodáját, ki a C.P.R. CO.
képviseletje és a CANADIAN PACI-
FIC EXPRESS pénzügyelője.
ÜGYE
akár pénzt küld, akár rokonát a-
karja kihozni, a
LEGBIZTOSABBAN
lehet elintézni. Ha általa veszi vagy
adja el farmját, Szakács Gábor Iro-
dájának megbízható munkája által
SIKERÜL
Box 30. Telefon 23
KIPLING, Sask.

ELŐFIZETÉSINKET KERJÜK, HOGY
mindennemű címváltozásnál előző cí-
müket is
TUDATNI SZIVESKEDJENEK.

**Minden olvasónk saját
érdeke is, ha csak a
lapunkban hirdető
cégeknek eszközli
bevásárlásait**

1. Előnyök: 2.
A legelső előny
szabadon elvétel
részletek, tehát el-
vételben vásárol-
ni érde, ha MI-
BRANK HÍVAT-
KOZIK!

Dr. P. H. McNULTY M. D. C.M.
Széles specialista, sebész
és nőgyógyász
rendelő: 200 Power Bldg.
LAKÁS 138 Harrow Street
WINNIPEG, MAN.
Telefon: 39,418, Telefon 43,909

HA BETEG
az orvoshoz menjen legelőször
A RECEPTELT JÖJJÖN
Kelly Drug Co. Ltd. gyógyszer-
tárba, ahol azonnal és lelki-
meretesen ki lesz szolgálva.
KELLY DRUG CO. Ltd
1794 Hamilton Str.
REGINA, Sask.
Telefon: 4032.
Irást magyarul is.

Ha bármilyen orvosra van
szüksége, küldje rendelését
vagy jöjjön személyesen Kan-
da egyetlen magyar gyógyszer-
tárba.
MASSIG'S DRUGSTORE
1608-11th Ave. REGINA, Sask.

A DONGÓ
az egyedül magyar viccnap egész
Amerikában. Huszonhét év óta
KEMÉNY GYÖRGY szerkeszti a
DONGÓT.
Előfizetése egy évre 3 dollár, fél-
évre 1 dollár 50 cent, 4 hónapra pe-
dig egy dollár.
Aki egy évre előfizet a Dongóra és
mellékel még 75 centet, az meg-
kapja Kemény György híres köny-
vét, a „VAS ANDRÁS”-t, melynek
rendes ára 2 dollár.
A DONGÓ CIME:
1080-25th. Street, Detroit, Mich.

ALSIPS SZÉN
IRODA
25 893
Szállítás
Tunnánként:
Saunders Creek (Lump) \$14.75
Saunders Creek (Bighorn
Mine) Egg \$14.00
Foothills (Lump) \$13.75
Western Gem (Lump) \$13.00
Koppers Coke (Stove Nut
Sizes) \$15.50
Dominion Briquettes \$14.00
A fenti fűtőanyagok bármelyikét
ajánljuk
LUMBER CO., LTD.
ALSIP BRICK, TILE AND
Tribune Bldg. WINNIPEG, Man

Ha pénzt akar küldeni a
világ bármely részébe,
vegyen
**Canadian National
Money Ordert
Express**
Pénze biztonságáért
tökéletes jótállást vállalunk

HA JO KOLBASZT AKAR
ENNI KERESSE FEL
**MAGYAR ÉS
ZEMNICKY**
HENTES ÜZLETÉT
220 Alexander Ave
WINNIPEG, MAN.

**Magneto Service
Station Limited**
Motorok, generatorok, gépek,
mágnesek, sebességmérők, bate-
riák stb. nagy választékban.
2047 Broad Str. REGINA, Sask.
Magyar tolmács alkalmazva

FORDULJANAK TELJES BIZALOMMAL AZ ALANTI REGI ES
JOHRO CEGONKHOZ, HA SZUKSEGE VAN A KOVETKEZOKRE:
UTLEVELEK ES ABHOS SZUKSEGE KERVENEK MEGFOGALMASASA. A PVI-
DAVIT beszerese rokona es ismerose reszere. HAJOJEGYEK adasa.
PENZATUTALAS a leggyorsabban es teljes jottallással. BLET ES TUZ-
BIZTOSITAS. FARMVETEL, bérlet es eladas közvetitese. KOZJEGY-
ZOI okiratok kiadasa bármely nyelven. MEGHATALMAZASOK kö-
szegzői hitelesitese.
SIMON és OBERHOFFNER
KIR. KÖZJEGYZŐI HIVATALA
MAGYAR OSZTÁLY VEZETŐJE: EISENZOFF JANOS
INGATLANFORGALMI ES HAJÓJEGY IRODAJA
17 17-11th Ave. REGINA, Sask.

KEDVES HONFITÁRS!
A Kanadai Magyar Ujság min-
den ügyes-bajos dolгодban se-
git, tanáccsal ellát. Pártold sa-
ját lapodat: a Kanadai Magyar
Ujságot!

SZARKA JÓZSEF
üzletében magyar pipa- és
cigaretta donany, papír kap-
ható.
A KANADAI MAGYAR UJSÁG
ügynöke előzetéseket, hírdé-
téseket, keresztetéseket fel-
vesz a lap számára.
MAGYAR OTTHON SZALLODA
406-4. Ave. South
Lakás: 609-13 Str.
LETHBRIDGE, ALTA.

WINDISCH JÓZSEF
Hajójegy és telepítési Irodája.
SASKATOON, Sask. P O Box 1630
628 „H” Ave. South Telefon: 3809
CSALÁDJANAK, TESTVÉREINEK
ES ISMERŐSEINEK beutazási en-
gedélyt megveszem, hajójegyet
itt megvehetl.
PENZKÜLDÉS nagyon jutányos &
ron bárhová.
THE CROWN LIFE INSURANCE
COMPANY főképviseletje.
Szívesen adok felvilágosítást tel-
jesen felszerelt és felszerelés nél-
küli farmokról.
„PANNONIA”
WESTERN CANADA COLONIZA-
TION SOCIETY
saskatooni Irodájának vezetője.

TERMÉKENY FÖLDEKET
vehet Albertában olcsó áron
Ha módjában áll letelepedni
írjon magyarul bővebb
felvilágosításért
SMALE & ARMSTRONG
LEDUC, ALTA.

ÉRTESEM
a winniepei magyarorságot, hogy
borbély-üzletemet áthelyeztem
216 ALEXANDER AVE. ALA.
Szíves pártolást kér
Hauser Sebő
tulajdonos

Uj és közvetlen személyszállítási forgalom
LLOYD HAJÓKKAL
MONTREAL BREMA ES HAMBURG
között. — Segítsegere tessünk Magyarországi rokonainak
vagy barátainak Kanadába való kijutvetelénél.
Hajójegy árak Brémába:
Kabin osztályban \$145. Harmadik osztály \$103.00
Hajójegy árak Brémából:
Kabin osztályban \$145. Harmadik osztály \$118.00
Rendes hajójáratok:
Felvilágosításért forduljon a helyi ügynökhöz vagy
NORTH GERMAN LLOYD
654 Main Street, WINNIPEG, Man. — 1721 Eleventh Ave
REGINA, Sask. — 10235-101st Street, EDMONTON, Alta.
— 806 Yorkshire Bldg VANCOUVER, B.C. — 117a
Phillips Place, MONTREAL, Que. — 24 King St. West,
Toronto, Ont. — Furness, Withy & Co Ltd Halifax, N.S

APEX DYE WORKS LIMITED
1763 Halifax St REGINA, Sask.
**MODERN
VEGYTISZTÍTÓ INTÉZET**
Elvállaljuk bármilyen férfi és női öltönyök tisztítását és vasa-
lását ugyiszintén javításokat szakszerű vezetés mellett. Vidékről
beküldött tisztítást 24 óra mulva vissza küldjük.
MÉRSEKELT ÁRAK
Férfi öltönyök \$1.50
Női szelvény ruhák \$1.50-tól feljebb
Télkabátok \$1.75
Szőrme bundákat tisztítunk és javítunk
A MAGYAR SZÍVES TÁMOGATASAT KERIK
KAPITÁNY Testvérek és Társa

KELETKANADAI IRODA
Vezető: SZABOLCS FERENC
Gyors és biztos pénztutalás — Hajójegyek — Bevándorlást és utlevél
ügyek — Polgárosságok — Fordítások és okiratok — Közjegyzői ügyek
Farmok, házak adásvétele. Farmok a legjobb vidékeken, könnyű fizeté-
si feltételekkel, bármilyen nagyságban kaphatók. Kérjen ajánlatot —Min-
dennemű biztosítás — Könyvek, újságok és hangfelvételek árusítása.
Bármely ügyben forduljon bizalommal e címre:
IMMIGRANTS' SERVICE BUREAU
8 Barton Str. East. — HAMILTON, ONTARIO. — CANADA.

Magyar otthon és étkezde
Elsőrangú hazai konyha. — Tiszta szobák
187 Spadina Ave. — Queen St.-től 1/2 block.
TORONTO, ONT.

RAYMOND és környékén, ahol CUKORRÉPA, DOHANY
és mindenféle kertü vetemény megtermen, akár földet
venni,
HA CSALÁDJÁ, vagy ROKONA részére Bevándorlási Engedélyt
akar beszerzeni,
HAJÓJEGYET akar venni, vagy PÉNZT akar küldeni
SZEMÉLYESBEN, VAGY LEVELELEGG FORDULJON
NEMEDY GYULA RAYMOND, Alberta.
P. O. BOX: 229.
MAGYAR TELEPÍTŐ IRODAHOZ.

Fizessen elő a Kanadai Magyar Ujságra!

HERCZEG FERENC: A HÉT SVÁB

szerb anyák ... Zorka régente nem törődött a szerbekkel, de most úgy szerette, oly forró, édes szánakozással szerette a nemzetét, mint valami nagyon jó és nagyon boldogtalan kis gyermeket, aki árván és rongyosan bolyong a világban ... És ha arra gondolt, hogy a készülő harcban megint a magyarok győzhetnének, akkor félelem és kétségbeesés fogta el, akkor szeretett volna sírni, könnyörögni, meghalni ...
Jani csodálkozva és némileg elszomordva hallgatta a leányt.
— Tudod-e, Zorka — kérdezte aztán — tudod-e, hogy most sok ezer magyar nő épp így félti és siratja a maga szerencsétlen népét.
A leány meghökkenve nézett rá, de aztán hevesen megrázta a fejét.
— Nem, nem igaz, a magyar nők talán nem is tudnak sírni! Temesváron láttam magyar nőket, a temesi gróf installációján, azok négylovas hintón jártak és úgy pöffeszkedtek, mintha istennők volnának!
Janinak eszébe jutott valami.
— Ha te annyira szereted a szerbjeidet, hogyan lehetnél akkor német asszony? — kérdezte.
Zorka édes-ravaszul mosolygott, miközben buzgón babrálgatott Jani kabátgombján.
— Az más. Egészen más. Nálunk a leány nem számít. Csak a fiu számít.
— Értem. A leány nem számít, azt akár föl is lehet adni a svábnak, ha ebből valami haszon háramlik a nemzeti ügyre.

HERCZEG FERENC: A HÉT SVÁB

arca idegesen rángatózni kezdett és a félbajusza dühösen táncolt Hoffer orra előtt.
— Önök ezt nem értik. De nincs is rá szükség, hogy megértsék. Ez egyáltalában nem az önök dolga. Az önök dolga az engedelmesség. Azért ajánlom, hogy hagyjanak föl ezzel a neveléses katonásdi játékkal, mert pórul fognak járni. A katonakard nem arra való, hogy mesteremberek és gazdák oldalán csörömpöljön. Elmehetnek.
A kihallgatás véget ért. A nemzetőrök hazakocogtak és Pancsovától Versecig mind azon vitatkoztak a kocsiiban, hogy mit is kellett volna válaszolniok a szigorú tábornoknak.
Négy hónappal később a történelem adott igen csipős választ Róthnak. Róth volt ugyanis az az osztrák tábornok, aki egész hadsergével együtt letette a fegyvert Ozoránál, a dunántúli mesteremberek és gazdák előtt.
***
Özveg Grafné a későnkelést a főbenjáró bűnök közé sorozta. Ő maga fokozatosan tökéletesítette magát a koránke-
lés erényében és ujjában már odáig vitte, hogy hajnal három órán tul nem volt maradása az ágyban. Hatig-hétig rendszeresen azzal telt el az idő, hogy csellel és erőszakkal talpra igyekezett állítani Jani fiát. Ennek az időbeosztásnak megvolt Janira nézve az az előnye, hogy szabadon rendelkezhetett estével, mert Grafné természetesen a tyukokkal feküdt.
A kisebbik Graf-fiu mostanában többnyire a hátsó kertben töltötte az estét, millió csillag és Manin Zorka társaságában. A szép leány sokat volt magában, mert Manin ur, azelőtt a tisztas és szolid családapák mintaképe, ujjában nem igen került haza éjtél előtt.

Kanada Magyar Ujság

Entered as Second Class Matter, Post Office, Ottawa, Ont. Canada.
Published by the Canadian Hungarian News Co. Ltd.
256 1/2 Main Street, WINNIPEG, Manitoba, Canada. Telefon: 23747.

Szerkesztő: **BÁCSKAI P. BÉLA** Editor
Nyomdaigazgató: **NEMES GUSZTAV**
A kiadóhivatal vezetője: **KOVÁCS MIHALY**
Nagyobb hirdetések árait kívánatra azonnal küldi a kiadóhivatal.
Rates on advertisement contracts furnished on request.

Apróhirdetések előre fizetendők

Legkisebb hirdetés 50 cent. Háromnapi kiadás \$1.25. Kijelölje be Money Orderen vagy bélyegben a kiadóhivatal.

FARMEREK ÉS VADFOGOK ne dobják el a marhabőröket, és vadállatok bőreit. Mi bármikor kieseressük teljes garanciával. Kijelölje a bőrköket a következő címre: **NORTH STAR TANNERS** 563 Talbot Ave. WINNIPEG, Man. 38-11

MAJUS ELSEJÉTŐL gazdaságyon keresek farmra, 20-30 éves leányt, vagy független asszonyt. Fényképes levelekre válaszolok. Leveleket "Szerecsen fel" jelle alatt a kiadóhivatal továbbítja. 2-4

KERESEK ERŐS LEÁNYT gyermek mellé. Jó otthon. Bővebb felvilágosításért forduljon a következő címre: **HANZ JANOS**, 118 Edmonton St. Winnipeg, Man. 2-4

ELADÓ A C.P.R. állomás közelében egy jól menő és kitűnően berendezett burdingház. Érdeklődni lehet: **Malusz János** 147 Euclid Ave. Winnipeg, Man. 2-4

TARSAT keresek jól jövedelmező szakmában jártas winniepei iparosmestert. Érdeklődjék a kiadóhivatalban. 1-3

ELADÓ három telekre épült négyszobás, emeletes ház (45, 46 és 47 lot, block 4), a ház mögötti magtárak és négy loyat befogadó istállósíval együtt. Jó kut is van a telken. Aki bővebbet kíván megtudni erről a jövedelmező hátrulajdonról, írjon **Kardos István**nak **WAKAW**, Sask. 1-7

ELUTAZÁS miatt sürgősen eladó **Handswort**, Sask. városában egy jó forgalmu borbély és billiárd üzlet, ára \$375.00. Bővebb felvilágosításért írjanak a következő címre: **Alfhonel Valley**, **HANDSMORT**, Sask. 3-5

MAGYAR HONFITÁRSÁK FIGYELMEBE! Aki jó és olcsó kosztot és tiszta lakást akar, az keresse fel **BORCSÓK PÁL** burdingházát, 387 Alexander Ave. Winnipeg, Man. 1-3

OLCSÓBB LETT A DOHANY. Három öt fontos csomag egyben rendelve \$3.50. Csakis Money Order előzetes beklüldése ellenében, ezen ár január 31-ig érvényes. Rendeléseket az alábbi címre kérem küldeni: **Joe HORVÁTH R.R. No 3 AMHERSTBURG**, Ont. 3-7

31 ÉVES ösvégasszony egy gyermekkel állást keres, mindentől munkát elvállal, farmra is megy. Leveleket a kiadó küldi. 2-4

KERESEM Reeski illetőségű **BÓDI MÁTYÁS** öcsémét. Kérem öt vagy a róla tudókat címét velem közölni sziveskedjenek. **Joe Bódi** 1571 Marentette Ave. **MINDSOR**, Ont. 2-4

Házvezető kerestetik. Csakis intelligens nők pályázhatnak, műveltséghez 25-35 év körüliek. Fizesetés megállapodás szerint Valódi jó otthon. Irjanak az alábbi címre: **LOUIS WHITE Studio** 2053 Victoria St. **MONTREAL, QUE.**

ANGOLUL BESZÉLNI IRNI ÉS OLVASNI
Könnyen megtanulhat minden magyar a híres két dolláros „Angol-Magyar Tanító” 50 leckéből. Az ára most csak egy dollár, melyet a megrendeléssel együtt kell beküldeni.

IZIDOR BRAUN okl. tanító és ny. jegyző
10210 Adams Ave.
Cleveland, O. U. S. A.

TORONTO, ONT.

Varga István honfitársunk ezúton mond hálás köszönetet mindazoknak, akik segítették adományokkal barátja **Fris Simon** Zala megyei szerencsétlen magyart, aki 8 hónapja van Kanadában, de ezen idő alatt állandóan beteg volt a állapota napról-napra rosszabbodott. Ami keveset keresett azt mind orvosokra költve eredmény nélkül dolgozott. Nevében Varga honfitárs a montreali főkonkuszulatos fordult segítségért, hogy Fris családjához viasszaszigesse. Hűségét ingyen megkapta, de a \$36-nyugó vasuti költséget meg kellett fizetnie. Mivel sok a névtelen adakozó vagy a rosszul írott leveket nem lehet elolvasni a névsorban, csak a végösszegeket közöljük. Katolikus Intenzistelep alkalmával \$5.75, Katolikus Magyar Egyesület pénztárából \$5.00, Katolikus Magyar Kór pénztárából \$5.00, a kat. Magyar Kór karácsony első ünnepén tartott tea estén \$10.25, United Church Magyar Intenzistelepén \$4.75 gyűlt össze, Magyar Babilista Imaház gyűjtése \$6.77 házakhoz járva egyesek adakozásából \$30.35. Fris honfitárs barátai ezúton mondanak köszönetet minden adakozónak, aki elősegítette, hogy szerencsétlen honfitársunk családjához haza kerülhesen.

Ugyanezeker kell sajnálkozásunkat kifejezünk afelett, hogy akadnak lelketlen emberek, akik az idejüket az emberbaráti és igazán testvéri magyar szeretet érdekében feláldozókkal méltatlanul bántak el és ezzel a torontói magyarság nagy részének felháborodását vonták magukra, annak ellenére, hogy a torontói magyarok pártfogásából élnek.

MEGFULLADT A KUTBAN

Alberta Beaverbrook helységében mélyen a fagyréteg alatt dolgozott egy fiatal munkás, aki ezért a munkaalkalomért többszáz mérőföldet utazott. Szerencsétlenségére a föld mélyéből kiáradó mérgező gáz belegezése következtében elájult és még mielőtt kihuzhatták volna, megfulladt.

VENDEGEINK

Lapunk szerkesztőségét winniepei tartózkodása folyamán meglátogatta **Johancsik János** közszeretnek örvenző wakawi üzletember, akitől sok érdekes hírt tudunk meg a wakawi magyarságról s többek között örömmel vettük tudomásul, hogy Nagy Ferenc szíjjártó mester súlyos betegségéből felépülve a teljes gyógyulás útján van.

Ugyancsak felkeresett bennünket **Antal Sándor** is Saskatoonból, akinek színtelen nagy ismeretkör van Észak-saskatchewanban.

KONZULI KERESTETÉS

Felkérem az alant felsoroltakat, hogy saját érdekükben mielőbb közöljék jelenlegi címüket az alulírott m. kir. konzulátussal: **Molnár Mihály**, régi címe 274 Stella Ave. Winnipeg, Man. **Badak András**, régi címe 812 First St. East, Calgary, Alta. **Meng János**, régi címe Lumber Company, Nipawin, Sask. **Bönyei Zsigmond** régi címe, 218 Smith Street, Winnipeg, Man. **Magdus András** régi címe **Mabella**, Ont. **Tóth Mihály** Török-szentmiklós, régi címe 225 Ave South Saskatoon, Sask. **Jakab Sándor**, Nagydobos, Szatmár megye, Koromzay Zoltán, Box: 191 Macklin, Sask. 3-5

M. kir. Konzulátus.
Royal Hungarian Consulate
635 Royal Bank of Canada Bldg.
WINNIPEG, Man.

ÜZLETI HIR

A kanadai magyarság előtt ismert **calgari "MAGYAR OTTHON"** gazdát cserélt **Demetrovits Dezso**, az üzlet meg-alapítója és csaknem négy éven át vezetője átadta azt **Leka Pál** és **Kozsej István** honfitársainknak. Az új tulajdonosok már át is vették az üzletet és ezt az alkalmat felhasználják annak bejelentésére, hogy ebben — a magyarság részére igazán meglehetősen jelentős, olcsó-szállodában a tulajdonosnak csak a neve változott. A szellem a régi maradt: A legkövesebb pénzért a legjobbat adni, mindenkit jól kiszolgálni, segíteni ott, ahol arra szükség van és becsületesen szolgálni azt a közönséget, aki támogatásával ennek az intézménynek a fenntartásához hozzájárul. Ezek azok az elvek, amelvek óta irányelvül szolgáltak és maradnak. A főzőző tulajdonos meglepő büszkeséggel üdvözlötte az új tulajdonosokat és mellette, az új tulajdonosok szeretettel kéri a honfitársak további támogatását.

SIESSEN MEGRENDELNI

A KANADAI MAGYAR UJSÁG

KÉPES NAGY NAPTÁRAT. Ne késlekedjék Ön sem tovább és haladéktalanul rendelje meg lapunk gyönyörű kiállításban megjelent Naptárát, mely az eddigieket MESSZE FELÜLMULÓ TARTALOMMAL nagyobb terjedelemben — de ugyanazon árban kapható lapunk kiadóhivatalában. Ne mulassza tehát mielőbb beküldeni az 50 centes csomagolási és szállítási díjjal a Kanadai Magyar Ujság 1930 évre szóló Képes Nagy Naptárát, miután a beérkezett rendelések sorrendjében küldjük ki a naptárakat.

Naptárunk tartalmát illetőleg elég ha megemlítjük, hogy nem csak cikkeket, költeményeket, szébbnél-szebb regényeket és elbeszéléseket válogattunk benne, hanem az idén különös gondot fordítottunk arra is, hogy a Kanadai Magyar Ujság 1930-as Képes Nagy Naptára szórakoztató jellege mellett HASZNOS ISMERETEKET is nyújtson lapunk tartalmának. Először is a gazdák meg fogják találni benne a nap és a hold járására vonatkozó adatokat, viszont a műkedvelők részére gondosan kiválogott NÉPIES SZINDARABOK mellett kacsagató be-hátokat is iktattunk ide! naptárunk anyagába, majd pedig az ifjabb KANADAI MAGYAR NEMZEDÉK HAZAFIAS SZELLEMBEN VALÓ MELEKÉSE céljából áldozatoktól vissza nem riadva, megszereztük a "Tízta Tales" legzsebb gyönyörű kiadási jogát, hogy ezáltal az angol iskolába járó magyar fiatalok angol nyelvű mesterien lefordított zamatos magyar mesékben gyönyörködhesek. Ezenkívül külön gyermekek számára írt elbeszéléseket, költeményeket, népművelő felkötéseket, stb. tartkítják a naptár változatos tartalmát.

Nem hiányzik a Kanadai Magyar Ujság 1930-as Képes Nagy Naptárának gazdag tartalmából a kanadai történelem kimagasló eseményeinek leírása sem, tovább megismerhet benne a MAGYAR TELEPEK EZÉVI TÖRTÉNETE, sőt a kanadai és európai mértékrendszert, valamint a különböző hőmérsékletjelzők összehasonlítását stb.

Ha tehát MEGAKARJA KAPNI A KANADAI MAGYAR UJSÁG 1930-as KÉPES NAGY NAPTÁRÁT, ne késlekedjék tovább, hanem küldje be az 50 cent csomagolási és szállítási költséget (az Óházába 75c.) míg a készlet tart.

Gyomorégés ellen Magnesia a legjobb

Mindazok, akik akár következtetésen, akár jedig szórvaonyosan bármilyen gyomorrendellenességben szenvednek, legokosabb, ha elpártolnak a sok ártalmas patent orvosságtól és hallgatnak a jótanácsra. A Bisurated Magnesia semmiféle ártalmas patkaszegből nem tartalmaz és éppen ezért az orvosok is általában ajánlják, ha a gyomor nem működik rendesen. Ha rosszul érzi magát vegyen be csak próbaképpen négy pilula Bisurated Magnesiát egy kevés vízzel és meg fogja látni, hogy ennek az orvosságnak gyógyító hatása igazságván percek alatt bekövetkezik.

ENYHÜLÉS VESE- ÉS HOLYAGBANTALMAKRA

Vese- és hólyagbántalmak, álmatlanság és általános rossz közérzet okoznak és az abban szenvedők nem tudnak nyugodtan aludni, a gyomri zivallás inger miatt. Ezek a bántalmak a mérgező anyagok idekies elő, melyek székrekedés folytán bentmaradnak a szervezetben és ezek a bántalmak megszűnnek, a mérgező anyagok eltávolításával. Nuga-Tone olyan gyógyszerket tartalmaz, melyek megszüntetik a székrekedést és ezáltal kitisztítja a szervezetből a mérgező anyagot. Erősíti és működésére serkenti az ételadó erőket, javítja az étvágyat, megszünteti az emésztési zavarokat és lehetővé teszi a nyugodt alvást, úgyhogy reggelként felfrissülve és megerősödvébred.

Tözsde

A multheti winniepei helybeni árak a következők voltak:

BUZA	No 1 \$1.32%	No 2 \$1.29%	No 3 \$1.24%	No 4 \$1.18%	No 5 \$1.08%
ZAB	No 2 C W 61%	No 3 C W 53%			
ARPA	No 3 C W 59%	No 4 C W 54%			
LEN	No 1 N C W \$2.54%	No 2 C W \$2.50%	No 3 C W \$2.18%		
ROZS	No 1 és 2 CW 88%	No 3 CW 83%			

REMINGTON

HORDOZHATÓ ÍRÓGÉP
Kapható tíz különböző asztali. Modern kivánságok teljeseen megfelel.

REMINGTON Typewriters Ltd.
210 Notre Dame Ave. Winnipeg.
Kötelezettség nélkül kérés részletes felvilágosítást a Remington Portable Írógépről és a havi fióktól.

Név .....
akás .....

HERCZEG FERENC: A HÉT SVÁB

A nagy készülődés és várakozás, amely a tavasz óta lázban tartotta a délvidéki szlávokat, ott pihent a Zorka elefántcsontszíni bőre alatt és ott tüzelt a bizánci mandulaszemében is. A hajdan oly tartózkodó leány mostanában csodálatosan beszédes és merész lett. Mintha állandóan édes málomban élne. A nyár hevében ragyogó szépséggé érett és a szépsége előkelő és idegenszerű volt, mint valami különleges virág.

Egy este megint megszólalt a kőfalon túl a megbeszélte jel, a tücsökcirpelés.

— Egyedül vagy? — kérdezte susogva a fiatalember.

— Egyedül!

Jani fölmászott a fal tetejére és a másik oldalon fölemelkedett a leány sötét feje is. Ügyesen, mint a macska, kuszott fölfele. Odafönn fészket csináltak maguknak a vadszlóindák közt és melegen összebújtak.

— Miféle sapka van a fejedén? És ez az aranyruha? — csodálkozott Jani.

— Szerb nemzeti ruha ... Édesapja hozta Belgrádból ... Tetszik?

— Hát Belgrádban járt? — kérdezte meghökkenve a fiatalember.

A leány azonban átsiklott ezen.

— Az uccán nem merem viselni, — mosolyogta, — nagyon föltűnő ... Csak itthon ...

— Zorka — mondta Jani, hirtelen támadt enyhe szomorúsággal, — te olyan szép vagy, olyan nagyon szép ... Nem is tudom elhinni, hogy valaha az enyém légy ...

Zorka csendesen mosolyogva támasztott arcát Jani vállára. A fiu hirtelen magához kapta a keleti Madonna-fejet és

HERCZEG FERENC: A HÉT SVÁB

száján csókolta. Az első csók. De nem telt benne gyönyörűsége, inkább valami szentségtörő borzongást érzett.

A leány nem adta vissza a csókját, de nem is védekezett.

— Édesapád nemes ember, a szerbek vezére, — mondta Jani.

Zorka egyszerre beszédes lett. Meglátszott rajta, hogy ezt a dolgot már töviről-hegyire átgondolta.

— Azelőtt édesapja nem adott volna neked, Jani, de most másképp van. Már nem büszke arra, hogy nemes ember, inkább röstelli, hogy magyar nemes. Velem nem is törődik, csak a nemzettel, a szerb nemzettel. Mindig az jár a fejében, hogyan lehetne megnyerni a németeket és az oláhokat? Te most mindent megkaphatnál tőle, mindent.

Hirtelen elharapta a szót és mosolyogva nézett Jani arcába.

Zorka, árulót akarsz belőlem csinálni? — kiáltotta Jani, nem minden színészi pátosz nélkül.

— Mit beszélsz árulásról? Rajcsács és Szuplikác nem ellenetek, hanem a magyarok ellen vezetik a népet ... Mi köztök nektek a magyarokhoz? Azok rossz emberek, Isten meg fogja őket verni ...

— Mit vették neked, Zorka? Miért gyűlölöd a magyarokat?

Hogy föllángolt egyszerre Zorka! És hogy patakzott szép vágásu szájából a gyűlölet!

— Óh, a magyarok! Nincs se istenük, se császáruk és minden más népet ki akarnak irtani ... Ha nem volnának magyarok a világon, akkor a szerbek boldogan és szabadon élnének ... Azelőtt a török miatt, most a magyar miatt sírnak a

Allatárak: jan. 13

GÖBÖLY:	Good (jó) ---	9.00	9.50
	Fair to good ---	8.00	8.75
	Medium (közepes) ---	7.50	7.75
	Common (általán) ---	6.00	7.00
VAGÓ NOVEND. MARHA:	Good (jó) ---	8.50	9.00
	Fair to good ---	7.00	8.25
VAGÓ MARHA:	Good (jó) ---	7.00	7.25
	Fair to good ---	6.00	6.75
	Medium (közepes) ---	5.00	5.75
	Canners and cutters ---	3.75	4.75
BIKA:	Good (jó) ---	6.00	6.50
	Common (általán) ---	5.00	5.50
ŐKOR:	Good (jó) ---	6.00	6.50
	Medium (közepes) ---	4.50	4.50
BORJÚ:	Good (jó) ---	13.00	14.00
	Medium (közepes) ---	9.00	12.00
	Common (általán) ---	6.00	8.00
DISZNÓ:	Select bacon ---	10.25	10.25
	Heavies ---	9.25	9.25
	Extra heavies ---	9.00	9.00
	Lights and feeders ---	8.50	10.00
	Roughs ---	8.00	8.00
	No. 1 (Koca) ---	9.00	9.00
	No. 2 (Koca) ---	9.00	9.00
SARANY:	Good (jó) ---	9.00	11.00
	Common (általán) ---	7.00	8.00
SIRKA:	Good (jó) ---	5.00	7.00
	Common (általán) ---	3.00	4.00